

CURIERUL JUDICIAR

REVISTĂ DE DOCTRINĂ-JURISPRUDENȚĂ-LEGIȘLAȚIUNE-ECONOMIE POLITICĂ-FINANȚE-SOCIOLOGIE

FONDATOR :
ION S. CODREANU
Avocat

DIRECTOR :
I. GR. PERIȚEANU
fost Ministru, Avocat
Președintele Uniunii avocaților din România

PRIM REDACTOR :
ALEXANDRU VELESCU
Doctor în Drept, Avocat

COMITETUL DE REDACȚIE :

Traian Alexandrescu, fost decan al Baroului de Ilfov, Avocat ; **Alexandru Cerban**, Profesor Universitar, Avocat ; **Iosef G. Cohen**, Consilier la Consiliul Legislativ, Avocat ; **N. Jac Constantinescu**, Președinte la C. de Apel București ; **E. Cristoforeanu**, Dr. în Drept dela Roma, Avocat ; **Radu Dimiu**, Magistrat la Trib. Ilfov ; **Vintilă Dongoroz**, Conferențiar universitar, Avocat ; **D. Găleşescu-Pyk**, Profesor Universitar, Avocat ; **C. Sipsom**, Profesor Universitar ; **C. A. Stoeanovici**, Conf. univ., Membru al Consiliului Legislativ ; **Gr. L. Trancu-Iași**, fost Ministru, Avocat ; **Hariton Udrea**, Judecător Trib. Ilfov și **Petre Vasilescu**, Profesor Universitar.

SECRETARI DE REDACȚIE :

E. C. Decusară Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticeii Judiciare ; **Ionel I. Codreanu**, Doctor în drept din Paris, Avocat

S U M A R

— *Justiția administrativă*, de Ion Al. Verzea, avocat ;
— *Legea administrativă. Recuzare. Art. 255 ultim alineat. Modificare*, de Vasile I. Dragu, președinte de tribunal.

JURISPRUDENȚE :

— Inalta Curte de Casație și Justiție s. I: *Carol Berger* cu *Antoniu Windberger* (Legea conversiunii. Creditor care a refuzat debitorului său beneficiul asanării. Inserarea unei atare mențiuni în cartea funduară. Măsură de conservare a dreptului său de creanță care nu constituie o violare a art. 42 din legea lichidării) ;

— Idem s. II: *Ecaterina căp. I. Zamfirescu* cu *Antoinette Walter și a.* (Legea conversiunii. Ordonanță de adjudecare. Debitoare urbană. Motiv special de recurs. Legea nu prevede un termen special de depunere. Aplicarea dreptului comun. Condițiuni pentru a beneficia de reducerea datoriei. Desființarea ordonanței de adjudecare) ;

— Idem s. III: *Carol Iahoda* cu *Șt. Iosika* (Ardeal. Tutore. Chestiunile definitiv tranșate de instanța de recurs nu mai pot fi examinate din nou de instanța de trimitere. Tăere de păduri. Drepturile tutorului) ;

— Idem, idem: *Banca Viticolă a României* cu *Aron Vainsencher și a.* (Ipotecă. Primirea sumelor înainte de confecționarea actului. De când ia ființă actul de ipotecă. Individualizarea creanței și specializarea ei. Cum trebuie înțeleasă) ;

— Idem, idem: *Nicolae Gheorghe* cu *Casa Generală de Pensiuni* (Pensiuni. Plutonier invalid de războiu a cărui invaliditate s'a declarat după trecerea armatei pe picior de pace. Calculul pensiunii. Se ia de bază la facerea lui solda gradului de sublocotenent) ;

— Idem, idem: *Casa Generală de Pensiuni* cu *Ninu Marin* (Pensiuni. Invalid de războiu înscris la pensie pe baza legii din 2 Septembrie 1920. Rectificarea pensiunii pe baza legii din 20 August 1929. Se aplică maximul prevăzut de art. 10 din legea generală de pensiuni din 1925) ;

— Curtea de Apel București s. II: *Domnica T. Voiculescu* cu *Casa Generală de Pensiuni* (Cumul. Funcionară. Pensie pe urma soțului. Poate cumula salariul cu pensiunea sub imperiul legii cumulului din 2 Aprilie 1931. Prohibirea unui nou cumul din decretul din 18 August 1934) ;

— Tribunalul Ilfov s. III c. cor.: *Inginer T. Akerman* cu *Regina Weinlich* (Acțiune. Renunțare prin declarație autentică. Efecte. Construcțiune. Regulamentul Municipiului București. Legalitatea regulamentului. Servituți create în favoarea igienei publice profitând vecinilor. Dreptul și interesul vecinilor de a le invoca. Cerere reconvențională. Lipsa de legătură juridică între obiectele cererilor. Disjungere).

JUSTIȚIA ADMINISTRATIVA

Legea din 20 Aprilie 1933 pentru modificarea legii de organizare a Comitetului central și a comitetelor locale de revizuire a instituit două instanțe jurisdicționale administrative :

Comitetul local de Revizuire, ca primă instanță, cu competența decretată prin art. 34 și *Comitetul Central de Revizuire*, ca instanță de apel, sau ca primă și ultimă instanță pentru cazurile arătate în art. 38.

Deciziunile Comitetului Central de Revizuire sunt astăzi supuse recursului în Casație, potrivit art. 39 din aceeași lege.

Prin noul proiect al legii administrative, justiția administrativă este perzentată sub denumirea de Curți Administrative și anume Comitetul local este considerat ca instanță de apel, iar Comitetul Central, ca instanță de recurs, *suprimându-se recursul la Inalta Curte de Casație.*

Economia bugetară ce se caută a se realiza în acest sens, după cum se exprimă autorul proiectului în expunerea de motive, constituie o eroare, în fapt și în drept, pentru următoarele considerațiuni :

După art. 238 din proiect, *Curtea superioară administrativă*, având numai o singură secție, se compune din 8 membri și un președinte numiți prin decret regal, după propunerea Ministerului de Interne, căruia i se conferă și dreptul de a delega pe un membru a îndeplini funcțiunea de Comisar al Guvernului, iar altul de inspector al Curților locale administrative.

Pot fi numiți membri ai acestei Curți persoanele cari au funcționat cel puțin 5 ani ca membri ai Curților locale administrative, sau la actualele comitete de revizuire, profesorii universitari de drept public cu o vechime de cel puțin 5 ani și consilierii Curților de apel, aceștia din urmă încetând a mai face parte din cadrele magistraturei, iar *toți acești membri sunt considerați ca funcționari administrativi* (art. 238, 241—244).

Prin urmare, în compunerea nouilor Curți Administrative nu vor mai figura magistrați de carieră cari să-și păstreze rangul și ierarhia ordinului judecătoresc, așa cum este astăzi.

Din acest prim punct de vedere socotim că nu se va putea realiza dezideratul exprimat în expunerea de motive că prestigiul Curții Administrative va fi la înălțimea cuvenită.

Ceea ce însă ne interesează prin acest articol este că se conferă Curții Superioare Administrative caracterul unei instanțe de recurs, conferindu-i-se dreptul de a evoca fondul în caz de casare, și în același timp i se dau atribuțiuni de ordin pur administrativ, de conciliere și arbitraj, în conflictele dintre administrațiunile centrale și locale, ca organ consultativ al ministerelor sau oricăror administrațiuni centrale asupra interpretării și aplicării legilor și regulamentelor de administrațiune publică, precum și a recomandărilor candidații pentru completarea locurilor vacante, prin înaintare, la Curțile administrative (art. 254).

Cum toți acești membri se vor numi după propunerea ministerului de interne, ușor se poate vedea cât de mult se îndepărtează actualul proiect de principiul nepărtinirii și independența magistraturei, ca și de siguranța împărțirii dreptății.

În adevăr, Constituția dela 29 Martie 1923 decretând că dreptul de recurs este de ordin constituțional, și că pentru întreg Statul Român este o singură Curte de Casație și Justiție în competența căreia s'au dat și sentințele jurisdicțiilor speciale, a înțeles să acorde justițiabililor deplina garanție în împărțirea dreptății.

Astăzi avem acea garanție prin compunerea mixtă a Comitetelor de Revizuire, dar mâine ce va mai fi când ministrul de interne își va executa dreptul de alegere și de numire ?

Interesant este însă avizul pe care Consiliul Legislativ s. l. a dat asupra acestui proiect.

Menținând în totul avizul asupra legilor administrative precedente, Consiliul legislativ găsește că și actualul proiect suferă aceeași critică, deoarece organizarea unei justiții administrative, în sistemul nostru constituțional, nu poate avea loc, Curțile locale administrative echivalând cu instanțe de contencios administrativ, ceea ce este inadmisibil.

Totuși proiectul a fost luat în considerare și votat neschimbat de Senat, iar înaintea Adunării Deputaților, raportorul, referindu-se la legea modificatoare din 15 Aprilie 1931, a spus că ea s'a făcut în scopul de a se da un caracter constituțional comitetelor de revizuire, încadrându-le în ierarhia instanțelor judecătorești și de a se evita o nouă judecată în fond a instanțelor de contencios administrativ, modificare pe care el o consideră neconstituțională, pentru că nici pe cale directă, nici pe cale indirectă, nu se pot aduce în fața justiției decât drepturi lezate.

În ceea ce privește noul proiect, el nu înființează instanțe noi judecătorești, ci numai autorități administrative specializate, organizate de Stat pentru auto-controlul legalității actelor administrațiunilor publice, pentru a rezolva conflictele dintre acestea și particulari, rezultând din vătămarea drepturilor acestora din urmă, fără ca ele să poată fi asemănaute cu instanțe de contencios administrativ.

Raportul mai spune că este inutil, nepractic și nejustificat să se dea în competența Curților administrative numai contenciosul intereselor, pentru motivele că nu particularul interesează în activitatea acestor Curți, ci însăși ideea de legalitate, independentă de orice drepturi sau interese particulare și că noțiunea dreptului nu se poate ușor distinge de aceea a intere-

sului direct și personal, fapt ce până astăzi instanțele judecătorești n'au reușit să-l precizeze, și, în sfârșit, pentru că sfera interesului direct și personal cuprinde, fără îndoială, și noțiunea de drept.

Mai departe spune că atunci când scopul acțiunii ar fi satisfacerea unui drept particular, Curțile administrative nu sunt competente a statua, ci numai când actul administrativ ia un caracter mai general și n'ar putea fi susceptibil de controlul judecătoresc, datorită faptului că nu s'ar putea justifica un drept personal lezat, în care caz deciziunile au caracterul unei retracțiuni din partea administrațiunii a actului său și se bucură de un efect general.

Câte argumente, atât de erori.

În adevăr, în dispozițiunile de ordin general ale art. 248 și 249 se spune categoric :

Administrațiunile publice și *particularii lezați în drepturile* sau interesele lor, prin acte administrative ilegale se vor putea plânge după distincțiunile prevăzute în legea de față, fie instanțelor judecătorești de drept comun, sau de contencios administrativ, fie Curților administrative, iar rezolvarea unei pricini de una dintre jurisdicțiuni, implică renunțarea părții la dreptul de a se adresa altei jurisdicțiuni.

Această regulă este repetată și în art. 253 par. d. care spune că instanțele locale administrative sunt competente să judece *orice acte și măsurile autorităților administrative cari vatămă drepturile sau interesele directe și personale.*

De altă parte, în Cap. IV intitulat: „Validitatea actelor și hotărârilor organelor deliberative ale administrațiunii locale” se spune cari acte sunt nule de drept și cari anulabile, și dreptul de a invoca asemenea nulități este conferit prin art. 157 și 158 administrației înseși, organelor superioare de tutelă sau control sau *oricărei persoane interesate*, drept ce se exercită înaintea Curților locale administrative, cari decid după procedura edictată de art. 267—279.

Prin urmare, dacă un act juridic încheiat de autoritatea administrativă cu un particular este cerut în anulare de un alt particular, acesta din urmă, ca reclamant, are dreptul conform art. 248, să angajeze Curtea locală administrativă, obligând pe particularul beneficiar (pârât) să primească jurisdicțiunea acestei instanțe, în oricare din cazurile în cari dreptul celui dintâi ar fi lezat prin acel act al autorității administrative și astfel Curtea Administrativă, ca instanță de fond, rezolvă dreptul particularului-reclamant în mod obligator pentru celălalt.

Socotim deci că noul proiect calcă în mod vădit pactul fundamental și că este de datorția Camerei să se conforme avizului Consiliului legislativ și să-l modifice în conformitate cu starea de drept dedusă din art. 102 și 103 alin. ultim al Constituției.

ION AL. VERZEA

Avocat

LEGEA ADMINISTRATIVĂ

Recuzare, Art. 255 ultim aliniat. Modificare

Legea administrativă în vigoare astăzi, având oarecari lipsuri în cuprinsul ei și nefiind în totul în concordanță cu cele ce dispune Constituția țării, a făcut, dela alcătuirea ei chiar, obiectul unor lungi discuțiuni.

Guvernul actual rezumând discușiunile făcute, după ce le-a trecut prin prizma concepțiunilor sale politice, a alcătuit proiectul de modificare a legii, aflat astăzi în discușiunea Camerei după ce mai întâi, prezentat fiind Senatului proiectul a fost votat de maturul corp la data de 11 Aprilie 1935.

Trecut prin Senat, mai înainte de a ajunge în discușiunea Camerei, proiectul a fost reluat în discușiune de o comisiune de parlamentari din ambele noastre corpuri legiuitoare, prezidată de d-l ministru Iuca, care comisiune a mai adus oarecari modificări în textul votat de Senat, modificări ce urmează a fi aduse în discușiunea Camerei, odată cu proiectul însuși.

Precum se vede, se dă o importanță deosebită regulatorului vieții noastre administrative.

Intre alte deziderate, mai des exprimate de factorii cari au prezidat oarecum la alcătuirea proiectului, a fost acela de a căuta să se pună legea actuală în concordanță cu dispozițiunile Constituției, în cele ce dispune ea astăzi ca și în cele ce se va introduce pentru viitor prin noul proiect ce va deveni cred lege.

Ținându-se pe linia realizării acestui deziderat, autorii proiectului, ca și maturul corp, au inserat în cuprinsul lui dispozițiuni cari marchează un început de epocă în viața dreptului public român.

Astfel pentru a cita numai unele din aceste dispozițiuni, pe acele cari vin în legătură cu chestiunea pe care voim să o discutăm, autorii proiectului au prevăzut expres că curțile administrative, sunt organe administrative și că magistrații chemați să officieze la aceste instanțe sunt funcționari administrativi.

Constituie un început de epocă în materia de legiferare a dreptului nostru public, pentru că această ramură a dreptului român a fost până astăzi ori necomplet concretizată în lege, ori confuz, din care cauză s'a dat naștere la multă discordanță între interpretările date de organele chemate să se pronunțe asupra stărei de lege de astăzi.

În broșura noastră intitulată „Instituția Recuzării la comisiunile de apel fiscale“ *), am arătat, prin deciziunile publicate ca anexe, confuziunea ce rezultă din diferitele interpretări date de organele judecătorești unor anumite situațiuni de fapt și de drept ce se încadrează în sfera dreptului nostru public.

Studiul nostru publicat constituia până la un punct, ținând seama de starea de fapt existentă, un strigăt de alarmă, deși intențiunea noastră a fost numai de a indica calea pe care se poate ajunge la interpretarea legală a unei stări de drept în materie fiscală.

Majoritatea oamenilor noștri de drept, necunoașterea în întregime a consecințelor separațiunei puterilor noastre în stat și efectele acestora în drept, produce diferența de opinii în exprimarea adevărului legal.

Legiuitorul existent confundă aceste consecințe sau le ignorează în unele dispozițiuni de lege, agenții uneia sau altele din cele trei puteri, în interpretarea acestora, le confundă de asemenea și iată haosul.

Iată de ce proiectul de lege administrativă, votat de Senat și depus la Cameră pentru discușiune și votare, constituie o dâră nouă de lumină în opera de legiferare a țării. Suntem convinși că în viitor această lumină nouă se va impune și că grație ei vom avea legi noi mai clare, pentru că vor exprima mai mult și mai clar voința legiuitorului constituant și că tot grație ei se

vor aduce modificări sau complectări unora din dispozițiunile dreptului nostru public existent.

Chestiunea pe care ne-am impus ca să o discutăm este aceea a instituției recuzării la curțile administrative instituite prin proiectul votat de Senat.

Proiectul a fost prezentat Senatului fără ca să aibă prevăzută, în scris, instituția recuzării la aceste instanțe *administrative* create printr'însul.

Neprevederea acestei instituții constituia o eroare gravă a acelora prin mâna cărora a trecut proiectul, pentru că educațiunea pe care ne-a făcut-o starea de lege din materia judecătorească ne-a deprins cu o judecată în afară de bănuială și pentru că dacă nu este prevăzută în legea administrativă (proiectul în discuție), ea nu mai există ca impusă de lege pentru instanțele create (curțile administrative) și voi arăta mai jos de ce.

Maturul corp observând lipsa a introdus recuzarea în aliniatul final al art. 255 din proiect, care spune: „recuzarea unui membru al Curții se face conform normelor dreptului comun“.

În Aprilie 1935, proiectul votat de Senat a fost depus la Camera Deputaților, pentru discușiune și eventuală votare. Înainte însă de a fi discutat, în vara trecută comisiunea compusă din parlamentari și oameni de specialitate, prezidată cum am arătat mai sus de d-l Iuca, subsecretar de stat la Ministerul de Interne, revăzând proiectul, i-a adus oarecari retușări, dar aliniatul 3 al art. 255 a rămas neatins.

Ceea ce cred că a făcut pe autorii proiectului să prezinte maturului corp proiectul fără a prevedea într'însul instituția recuzării, a fost credința pe care au avut-o cu toții că, neprevăzută în lege această instituție, ea se impune tot prin lege a fi introdusă pentru că cred în aplicarea dreptului comun din materia judecătorească, ca drept comun și în materie executivă.

Au crezut adică, că recuzarea prevăzută în procedura civilă română (art. 274—287) se impune ca lege operantă, obligator și în materie administrativă.

Pornind dela convingerea aceasta și-au zis: nu o mai prevedem în text pentru că ea există în procedura civilă română, care constituie drept comun și în materie administrativă și curțile administrative sunt obligate să o aplice ca drept comun, aplicabil obligator și cu putere de lege.

Că este așa iese din complectarea adusă textului de Senat, care spune: „recuzarea unui membru al Curții se face conform normelor dreptului comun“.

Or tocmai în convingerea aceasta constă eroarea și pentru îndreptarea ei, înțelegem să atragem atențiunea celor chemați să aibă ultimul cuvânt în discușiunea legii.

Maturul corp observând greșeala, a prevăzut recuzarea în textul proiectului, când însă a voit să-i indice procedura după care are a fi făcută, introdusă și judecată, cade în aceeași greșeală în care au căzut autorii proiectului.

Procedura civilă română, cu toate dispozițiunile ei, înăuntru fiind și cele privitoare la instituția recuzării, nu constituie și nu poate constitui dreptul comun al legilor puterii executive, pentru că n'a putut constitui legal niciodată dreptul comun al acestei puteri și pentru că nu iese din niciun text de lege, constituție sau lege de amănunt, că o poate constitui și voiu dovedi această stare de drept, cu intențiunea de a ajuta legiuir-

*) Editura Curierul Judiciar, București 1934, lei 35.

torului să se păstreze pe linia ce și-a tras-o dela început, aceea a voinței de a face o lege constituțională.

Constituția noastră și cea veche ca și cea modificată la 1923, împarte puterea suverană a Statului Român în trei: legiuitoare, judecătorească și executivă.

Prin această împărțire legiuitorul constituant a înțeles să aplice principiul diviziunii în muncă, dar ceea ce a urmărit în prim rând a fost faptul de a nu încuviința amestecul unei puteri în atribuțiunile celorlalte, pentru ca prin imixtiune să se ajungă la dictatura uneia din cele trei puteri în dauna celorlalte două și prin aceasta în dauna așezământului întreg al Statului.

Separarea puterilor în Stat este baza așezământului vieții noastre sociale și de aceea ea trebuie respectată, cu riscul sacrificării chiar a unor interese de ordin secundar.

Consecința acestei separațiuni este faptul că niciun agent al uneia din acele trei puteri nu se poate amesteca în atribuțiile agenților celorlalte două, nicio instituție a uneia nu se poate amesteca în atribuțiunile instituțiilor celorlalte două și, hotărât, nicio lege a unei puteri nu poate avea caracter obligator în funcțiunea celorlalte două puteri.

Legile de organizare a funcțiunii fiecăreia din cele trei puteri indică agenții chemați să-i aplice legile.

Împărțind puterile, legiuitorul constituant a dat legiuitorului ordinar dreptul de a le fixa prin lege sfera de activitate a fiecăreia și procedura de urmat în realizarea activității ce au fiecare de depus.

Legiuitorul ordinar consecvent a alcătuit pentru fiecare putere legile și regulamentele, în vigoare astăzi, care să călăuzească pașii agenților fiecăreia din cele trei puteri, cari legi și regulamente alcătuiesc dreptul nostru pozitiv.

Legile și regulamentele fiecăreia puteri fiind legile lor organice, ele se referă numai la funcțiunea exclusivă a fiecăreia din aceste trei puteri, constituind fiecare o disciplină separată una de alta.

Nu poate fi considerată legea celulei din organismul unei puteri, ca operantă în funcțiunea altei puteri, după cum celula dintr'un organism viu nu poate fi deplasată pentru a o face să funcționeze într'un alt corp viu.

Ceea ce poate face chirurgul, altoirea celulelor pe alte corpuri decât pe acelea pe cari s'au născut, o poate face și juristul, dar să nu uite că chirurgul are anumite legi clinice cari îi permit replantarea.

Fiecare putere își are scopul ei imediat și procedura de ajuns la dânsul și de aceea legile lor organice se diferențiază.

Caracterizarea diferențiată a lor se găsește făcută de eminentul profesor de drept public, d-l P. Negulescu în tratatul său de drept administrativ și constituțional și de atâtea alte perle ale doctrinei noastre și ale celei streine.

Și dacă legile organice ale puterilor statului sunt făcute exclusiv, exclusivitatea decurgând din principiul separațiunii lor, rezultă pentru orice minte deprinsă cu tehnica interpretării legilor, interpretare care și ea are oarecari principii după cari are a fi făcută, că legile uneia nu pot fi aplicate celeilalte și că în orice caz numai cu învoirea expresă a legiuitorului pozitiv, poate o lege a unei puteri să opereze în sfera de activitate a celorlalte două cu putere de lege.

Fiecare din cele trei puteri în Stat își are legile ei

generale cari indică în mare, principiile dominante în fiecare din materiile pe cari le are de administrat, cari legi generale constituiesc dreptul comun față de legile de amănunt, acestea din urmă explicând și aplicând principiile din legile generale.

Puterea judecătorească își are ca drept comun, luat în acest sens, codul său civil cu procedura lui civilă și codul penal cu procedura lui penală.

Celelalte legi ale sale sunt legi de amănunt ale acestei puteri.

Puterea legiuitoare își are și ea legile ei generale și cea executivă la fel.

Separarea puterilor creează autonomia acestora, iar autonomia lor atrage după dânsa autonomia dreptului care le creează funcțiunea și odată cu aceasta autonomia legilor cari le conduce.

Și pentru ca să intrăm în chestiunea noastră, legislația puterii executive nu are un drept comun, care să se impună întregii legislații în lipsă completă de text sau în fața unei dispozițiuni necomplete dintr'o lege de amănunt. Această lipsă se datorește întâi faptului că nu există o lege generală și în al doilea rând pentru că ea nu poate fi legiferată.

Variatatea de acțiune a puterii executive: administrație, armată, școală, biserică, domenii, impozite, căi ferate, etc. etc., și caracterul de specialitate a fiecăreia din aceste acțiuni fac imposibilă instituirea unei legi cu caracter general care să se poată, cel puțin în mare, să se refere la toate.

De abia în materie de contabilitate publică dacă se poate concepe o lege generală.

Fiecare din ramurile de activitate ale puterii executive trebuie să aibă o lege generală care să prevadă, în mare, sfera de activitate și procedura agenților chemați să o aducă la îndeplinire și numai această lege generală poate constitui dreptul comun pentru toate celelalte legi de amănunt ce se vor mai face pentru punerea ei în aplicare.

Înalta Curte de Casație și Justiție S. Unite, în decizia nr. 22 din 1934, căutând dreptul comun în materie fiscală, a spus că legea contribuțiilor directe este dreptul comun în această materie, pentru că ea ține locul la noi al legii generale pentru așezarea impozitelor existentă astăzi în Franța.

Și pentru că ramura administrației locale ne ocupă în această ramură de activitate a puterii executive, cum într'ânsa, în afară de legea administrativă ce se caută a se modifica prin proiectul în discuțiune altă lege cu caracter general nu avem, rămânem că dreptul comun în această ramură a puterii executive este însăși legea administrativă ce caută a fi modificată.

Or, dacă legea ce se modifică prin proiectul în discuțiune este însuși dreptul comun în materie, la care drept comun au înțeles să se refere autorii proiectului pe jumătate lege? De sigur au înțeles să se refere la dreptul comun din materia judecătorească, dar care este textul care autoriză introducerea dispozițiilor art. 274—287 proc. civ. rom., lege organică a funcțiunii puterii judecătorești, drept comun în materie judecătorească, în materie de norme de funcționare a acesteia?

Pentru că fără o dispozițiune expresă de lege nu poate fi considerat dreptul comun al puterii judecătorești ca drept comun, cu putere de lege, aplicabil și în funcțiunea celorlalte două puteri.

În Franța s'a creat o întreagă doctrină pe chestiunea neaplicării dreptului comun din disciplina judecătorească în disciplina administrativă.

În broșura sa intitulată „Essai sur le droit fiscal“ d-l Louis Trotabas, profesor de drept public la Universitatea din Nancy, susținând teza noastră, arată și autorii de drept, distinși, cari susțin această părere.

D-sa la pag. 20 din acest tratat spune :

...le juge et l'interprète ne doivent pas **obligatoirement** se rapporter à la loi de droit privé, considérée comme un droit commun exécutoire de lui même: ils ont le pouvoir d'apprécier dans quelle mesure il convient de se rapporter au droit privé et dans quelle mesure il convient **d'élaborer** une règle de droit propre au droit administratif.

Iar în nota I din josul paginei, explicând ideea, spune :

Lorsque, en droit administratif, on applique la loi de droit privé, ce n'est pas parce que cette loi est considérée a priori comme obligatoire, mais parce que les principes qu'elle exprime sont considérés comme valables au regard du droit administratif.

La aceeași pagină, mai sus de notă, spune :

...qu'il serait vain, en droit administratif, de vouloir résoudre une question qui se rapporte, au fonctionnement d'un service public d'après le cod civil.

Așa numitele analogii cu dispozițiuni din dreptul privat, pe baza deducțiunilor juridice scoase de d-l Trotabas, nu pot fi făcute pentru că analogiile în drept a-trag după dânsule impunerea cu putere de lege a textelor împrumutate.

Și dacă, legal, nu se impune aplicarea dreptului comun din materia judecătorească, atunci la care drept comun, pentru a-i aplica normele cu privire la recuzare, se referă art. 255 alin. ult. din proiect ?

Logica scoasă din explicațiunile date mai sus, impune legiuitorului ca în legea administrativă care se modifică și care face obiectul discuțiunii noastre, prevăzând recuzarea, să modifice alin. final al art. 255 din proiect, arătând în cuprinsul textului chiar toate normele după cari are a fi făcută, introdusă și judecată recuzarea la curțile administrative creeate prin proiect.

Aceste norme trebuiesc cuprinse în lege, întâi pentru că legea administrativă constituind dreptul comun în materia administrativă, în ea trebuie să se cuprindă toate regulile de aplicare a funcțiunii administrative, în speță a funcțiunii curților administrative.

Al doilea, pentru că o lege bună trebuie să îndeplinească și regula de gospodărie în aplicarea ei, aceea de a cuprinde într'însa tot ce este necesar ca text de lege, pentru a fi aplicată. Este obositor să umbli după șapte legi, pentru ca să urmărești o idee. Acest deziderat este mi se pare exprimat și în raportul la legea procedurii penale, prezentată și votată de Senat.

Al treilea, pentru că fiind mai complexă este mai înțeleasă și acest interes trebuie urmărit, pentru că o lege complexă într'o țară civilizată este necesară, pentru ca să poată fi înțeleasă de cât mai multă lume și cât mai adânc în masele populare.

Starea de lege trebuie să tindă de a fi înțeleasă de toată populațiunea majoră a unei țări, înțelegere care astăzi este presupusă prin lege, dar inexistentă de fapt. Specialiștilor trebuie să le rămână numai filosofia dreptului și sinteza legilor.

Dacă totuși, legiuitorul persistă în a da textului redacțiunea de astăzi, trebuie să-l completeze arătând care este dreptul comun pe ale cărui norme, în chestiunea recuzării, voește să le impună la curțile administrative.

Textul în acest din urmă caz va trebui să aibă următoarea redacțiune: recuzarea uneia sau mai multor membrii ai curților administrative, se face, se introduce și se judecă conform normelor prevăzute în art. 274-287, din proc. civ. rom. în vigoare astăzi.

Se va spune în text: „în vigoare astăzi“, pentru că puterea judecătorească într'un mâine, posibil, poate să-și modifice legea recuzării în condițiuni în cari n'ar mai putea fi aplicată la curțile administrative.

Numai astfel lucrând va putea împăca textul articolului 255 aliniatul ultim, cu cele dispuse de pactul nostru fundamental, idee pe care a afirmat-o dela început în raportul la lege că o urmărește.

Altfel, textul rămâne ca intențiune neconstituțional, iar ca idee urmărită necomplet și deci din nou neconstituțional, pentru că o dispozițiune de lege necompletă, care rămâne să fie completată de cei ce o aplică, este neconstituțională.

Nimeni altul decât legiuitorul nu poate să completeze sau să modifice o lege, spune Constituția țării.

VASILE I. DRAGU
Președinte de tribunal

INALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTIȚIE S. I a

Audiența dela 11 Octombrie 1935

Prezidenția d-lui EUG. BĂDESCU, consilier

Carol Berger cu Antoniu Windberger

Decizia nr. 1362 Dosar nr. 956, 935

Legea Conversiunii. Creditor care a refuzat debitorului său beneficiul asanării. Inserarea unei atare mențiuni în Cartea Funduară. Fiind vorba de o măsură de conservare a dreptului său de creanță nu constituie o violare a art. 42 din legea lichidării din 7 Aprilie 1934.

Potrivit dispozițiunilor art. 42 din legea asanării datorităilor din 1934, creditorii cari au făcut declarații de neacceptare vor putea să-și exercite drepturile derivând din creanțele lor, numai în modul fixat prin articolele ce urmează.

Inșă legiuitorul s'a referit la acei creditori cari înțeleg să exercite drepturile derivând din creanțele lor, iar nu și la acei cari iau numai măsuri de asigurare sau conservare a creanței lor, măsuri, cari neconstituind o exercitare a drepturilor lor, nu sunt oprite și nici condiționate de lege pentru creditorii cari au făcut declarații de neacceptare a modului de lichidare propus de debitor.

Prin urmare creditorul este îndrituit în acest caz să ceară a se înscrie în registrul de carte funduară, mențiunea că debitorul a cerut beneficiul legii de asanare a datorităilor, fără să constituie o violare a legii și că tribunalul admitând o atare cerere nu a comis niciun exces de putere.

Curtea.

Asupra recursului făcut de Carol Berger contra deciziunii nr. G. a. 2945, 5. 934 din 12 Decembrie 1934 a Tribunalului Caraș dată în cauză cu Antoniu Windberger:

Având în vedere decizia atacată cu recurs, din care se constată că pe baza art. 26 și 37 din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane, creditorul Antoniu Windberger, intimat în recurs, a cerut judecătoria Mixte Oravița ca asupra imobilului din Oravița Strada Regele Carol II nr. 15, proprietatea debitorului său Carol Berger, să se înscrie în cartea funduară mențiunea că numitul a cerut beneficiul zisei legi;

Că judecătoria respingând cererea ca tardivă, creditorul reclamant a făcut recurs — apel — la Tribunalul Caraș, care prin decizia atacată cu recursul de față, a admis cererea, dispunând a se înscrie în cartea funduară la imobilele debitorului Carol Berger, mențiunea că acesta a cerut beneficiul legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane;

Că spre a da această soluțiune, tribunalul motivează că în ce privește obiecțiunea părții care creditorul său nu putea să facă cererea pentru înscrierea în registrul a zisei mențiuni, deoarece a făcut declarație că nu acceptă modul de lichidare solicitat de debitor, această obiecțiune e nefondată deoarece neacceptarea din partea creditorului nu este de natură a-l face să piardă dreptul de a cere înscrierea mențiunii, care nu constituie decât o măsură de conservare a dreptului său;

Având în vedere că prin recurs se critică soluțiunea, susținându-se prin motivele de casare că tribunalul prin deciziunea dată a săvârșit exces de putere și violarea art. 42, 48, 26 și 37 din legea conversiunii din 7 Aprilie 1934;

Având în vedere că în susținerea acestor motive recurentul arată că întru cât intimatul n'a primit modul de lichidare a datoriilor, solicitat de recurent și prevăzut în capitolele I și II din legea conversiunii, nu are dreptul de a cere înscrierea în cartea funduară a mențiunii prevăzute de art. 26 și 37 din lege;

Că aceasta rezultă clar din art. 42 după care creditorii cari au dat declarațiuni de neacceptare, vor putea să-și exercite drepturile derivând din creanța lor, numai în modul fixat prin articolele ce urmează;

Că art. 26 și 37 nefiind cuprinse în cap. III ci în cap. I și II, creditorul, care n'a acceptat modul de lichidare prevăzut în cap. I și II nu are dreptul de a se folosi de articolele cari nu sunt cuprinse în capitolul III;

Că pe de altă parte, art. 48 din lege prevede — la cererea debitorului — desființarea tuturor măsurilor de urmărire și de asigurare și prin urmare rău tribunalul a interpretat acest text de lege, când declară că prenotarea mențiunii de asanare nu constituie exercitiul, ci conservarea unui drept ori prin citatul text de lege nici aceasta n'a fost permisă;

Considerând că, potrivit dispozițiilor art. 42 din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din anul 1934, creditorii cari au făcut declarații de neacceptare vor putea să-și exercite drepturile derivând din creanțele lor numai în modul fixat prin articolele ce urmează.

Considerând că prin acest text de lege, legiuitorul s'a referit la acei creditori, cari înțeleg să exercite drepturile derivând din creanțele lor, iar nu și la aceia cari iau numai măsuri de asigurare sau de conservare a creanței, măsuri, cari neconstituind o exercitare a drepturilor lor nu sunt oprite și nici condiționate prin zisa lege pentru creditorii, care au făcut declarații de neacceptare a modului de lichidare propus de debitor;

Că prin urmare, în speță, intimatul creditor cerând a se înscrie în registrul de carte funduară mențiunea că recurentul debitor a cerut beneficiul legii de asanare a datoriilor și aceasta neconstituind în sensul legii, o exercitare a drepturilor sale derivând din creanța pe care o are față de recurent, ci numai o măsură de conservare a dreptului său, tribunalul a putut admite cererea fără ca aceasta să constituie un exces de putere sau o violare a citatului text de lege, care în speță este inaplicabil;

Că de asemenea, este exact că art. 48 din citata lege prevede desființarea tuturor măsurilor de urmărire și asigurare, de orice fel, înființate pe baza creanțelor reglementate de acest capitol până la promulgarea acestei legi;

Considerând că din moment ce prin citatul text de lege se prevede desființarea acelor măsuri de urmărire și asigurare înființate până la promulgarea acestei legi, urmează că legiuitorul s'a referit la acele măsuri înființate pe baza altor legi iar nu și la cele ce sau înființat prin legea de față și prin urmare în speță fiind vorba de măsuri de asigurare luate pe baza legii din 1934, dispozițiunile art. 48 sunt inaplicabile;

Că așa fiind este nefondat motivul de casare bazat pe exces de putere și violarea art. 42, 48, 26 și 37 din legea conversiunii din 1934 și prin urmare recursul cătă a fi respins.

Pentru aceste motive Curtea respinge ca nefondat recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II-a

Audiența dela 1 Octombrie 1935

Președenția d. lui A. D. PROCOPIU consilier

Ecaterina Cap. I, Zamfirescu cu Antoinette Walter și a.

Decizia civilă nr. 1072 Dosar nr. 4854/932

Legea conversiunii. Ordonanță de adjudecare. Debitoare urbană. Motiv special de recurs. Legea nu prevede un termen special de depunere. Aplicarea dispozițiilor dreptului comun. Art. 32 și 36 din legea Curții de Casație. Condițiuni cerute de lege pentru a putea beneficia de reducerea datoriei. Indeplinire. Desființarea ordonanței de adjudecare. Art. 30 și 68 din legea pentru reglementarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934.

1. — *In ce privește depunerea motivelor de recurs făcute pe baza art. 68 alin. 4 și 5 din legea lichidării datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, cât și a actelor ce trebuie să le însoțească, legea nu conține nicio dispozițiune specială, astfel că în acest caz se aplică normele de drept comun prevăzute de art. 32 combinat cu art. 36 ale legii Curții de Casație.*

Regulamentul legii de lichidare promulgat la 15 Iulie 1934, care dispune că: „motivul de casare se va depune direct la Inalta Curte de Casație”, adăugând la lege, este inoperant.

2. — *Art. 30 de sub capitolul II al legii pentru reglementarea datoriilor urbane consideră ca beneficiari ai dispozițiilor cuprinse în acest capitol, pe toți debitorii români, proprietari de imobile încă dela 18 Decembrie 1931, dacă veniturile lor sunt cele indicate la lit. B alin. a și b, cu condițiunea ca datoriile acestor debitori să fie anterioare datei de 18 Decembrie 1931 (art. 31) și că au făcut declarațiune de conversiune în termen de o lună dela publicarea legii (art. 36).*

Prin urmare, când se constată că debitorul îndepli-

nește aceste condițiuni, motivul special de casare, de a i se desființa ordonanța de adjudecare atacată cu recurs, este fondat.

S'a ascultat recurenta prin d-l av. C. Vicol, precum și intimata Antoinette Walter, prin d-nii av. Petre Sadoveanu și Antoniadă, iar Soc. Creditul Funciar Urban din București prin d-l av. E. Gudju.

Mai înainte de orice discuțiune, d-l av. Petre Sadoveanu, din partea intimitei creditoare Antoinette Walter, ridică incidentul că motivul special de casare formulat de recurentă pe temeiul legii de lichidare din 7 Aprilie 1934 nu a fost depus direct la această Inaltă Curte, ci la instanța de fond, împrejurare care atrage nulitatea lui ca urmare a nerespectării unei reguli de formă consacrată atât de jurisprudența Curții cât și de dispozițiunile regulamentului legii prin cari se precizează că asemenea motive speciale trebuiesc depuse la Curtea de Casație.

Afară de aceasta, actele anexate în sprijinul molivului nu au nicio valoare, căci nu sunt certificate de parte ca fiind conforme cu originalele, iar cele originale au fost depuse abia la 6 Martie 1935, cu mult peste termenul prevăzut de lege, astfel că actele în chestiune urmează a se înlătura fiind tardiv depuse.

Curtea.

Asupra incidentului privitor la motivul special de casare :

Având în vedere că prin art. 68 alin. IV și V al legii din 7 Aprilie 1934 s'a prevăzut pentru debitorii expropriati cari au făcut recurs în termen contra ordonanțelor de adjudecare, dreptul de a obține desființarea lor cu condițiunea ca să fi formulat în acest scop un motiv special de casare într'un interval de cel mult două luni dela promulgarea legii și numai dacă au alăturat dovada că intră în prevederile ei și că au introdus în termen declarația de asanare, în cazurile când după lege asemenea declarații sunt necesare;

Considerând că, în ce privește modalitatea depunerii motivului ca și a actelor ce trebuie să-l însoțească, legea lichidării datoriilor nu conține nicio dispozițiune specială, astfel că singura normă aplicabilă este aceea prescrisă de dreptul comun prin art. 32 comb. cu art. 36 din legea Curții de Casație, texte cari dispun că alături de recurs cât și motivele de casare se vor depune de parte sau de mandatarul ei, fie la președintele Curții de apel a cărei deciziune se atacă, fie la președintele respectiv al primei instanțe;

Considerând, dar, că nu există nicio obligațiune legală pentru debitorul recurent de a depune motivul conținând cererea de anulațiune îndreptată contra ordonanței de adjudecare la Curtea de Casație;

Considerând că argumentul dedus de intimată din dispozițiunile regulamentului legii de lichidare promulgat la 13 Iunie 1934 nu are nicio valoare juridică, fiindcă art. 68 alin. V declarând în partea sa finală că „motivul de casare se va depune direct la Inalta Curte de Casație”, prin aceasta nu face decât să adauge la lege;

Că, apoi zisul regulament a apărut ulterior expirării termenului fixat de lege pentru depunerea motivului special astfel că această dispozițiune rămâne fără aplicațiune;

Având în vedere că se mai susține de către intimată că motivul special de casare este inoperant și pentru considerațiunea că se fundează pe acte depuse de re-

curentă în copii necertificate, iar depunerea actelor originale s'a făcut după expirarea celor două luni prevăzute de art. 68 al legii, actele în chestiune sunt și nevalabile și tardiv depuse;

Considerând că, după cum reese din art. 70 pr. civ., partea nu este ținută să alătore la cerere actele de cari se servește în original, ci e de ajuns dacă le atașează în copii certificate de dânsa pentru conformitate;

Considerând că din examinarea dosarului de fond se constată că odată cu petițiunea de introducerea motivului special de casare, petiție înregistrată la Tribunalul Ilfov s. Not. sub nr. 39498 din 6 Iunie 1934, prin urmare în termenul legal de două luni prescris pentru formularea unor asemenea motive, recurenta Ecaterina Căpitan I. Zamfirescu a depus și actele necesare în copii cu certificarea sa că sunt conforme cu originalele, satisfăcând astfel pe deplin cerințele legii de lichidare ca și dispozițiunile codului de procedură civilă; că este exact că mai târziu și anume în ziua de 6 Martie 1935 sus numita a depus la Inalta Curte aceleași acte în original, însă din moment ce după lege nu avea această îndatorire, data depunerii lor nu poate constitui un obstacol pentru cercetarea în fond a motivului special;

Că, în consecință, și această a doua parte a incidentului fiind neîntemeiată, incidentul câtă a se respinge și a se proceda la judecarea recursului în raport cu motivul special de casare;

Pentru aceste motive, Curtea respinge incidentul, etc.

In fond :

Asupra recursului de față :

Având în vedere că prin motivul special de casare depus la dosar și în conformitate cu art. 68 al legii din 7 Aprilie 1934 recurenta Ecaterina Căpitan I. Zamfirescu cere astăzi desființarea ordonanței de adjudecare cu nr. 5060 din 1932 a Tribunalului Ilfov s. Notariat, susținând că întrunește condițiunile pentru a beneficia de dispozițiunile de asanare instituite de lege în folosul debitorilor urbani;

Considerând că art. 30 de sub Cap. II al legii intitulat „Reglementarea datoriilor urbane” socotește ca debitori urbani și deci beneficiari ai dispozițiunilor cuprinse în acest capitol, pe toți debitorii cetățeni români, proprietari de imobile urbane încă dela data de 18 Decembrie 1931, dacă veniturile lor sunt cele indicate la lit. B alin. a sau b din art. 30, cu condițiunea, însă, ca datoriile acestor debitori să fie anterioare datei de 18 Decembrie 1931 (art. 31) și ca ei să fi făcut cuvenita declarațiune în termen de o lună dela publicarea legii (art. 36 comb. cu 8);

Considerând că, în specie, din actele aflate la dosar rezultă că debitoarea Ecaterina Căpitan I. Zamfirescu, a cărei cetățenie română e stabilită și de altfel nici nu se contestă, este proprietară a imobilului vândut la licitație, imobil situat în București str. Izvor nr. 113 dinainte de 18 Decembrie 1931 și că datoria pentru care numita a fost urmărită și executată este de asemenea anterioară acestei date, după cum se constată din actul de împrumut ipotecar autentificat de Tribunalul Ilfov s. Not. la nr. 6054 din 1929 și atașat la dosarul de urmărire;

Că, tot astfel, recurenta a produs dovada că satisface dispozițiunile art. 30 lit. B alin. a din lege privitoare la cifra veniturilor, cari nu depășesc suma de 60.000 lei fixată pentru București, iar, pe de altă parte, decla-

rațiunea de asanare a fost făcută de dânsa prin petițiunea înregistrată la Tribunalul Ilfov sub nr. 23.770 din 4 Mai 1934, deci în termenul prescris de legiutor;

Considerând, dar, că dispozițiunile legii de lichidare a datoriilor fiind îndeplinite, recurenta are a fi privită ca debitoare urbană, intrând ca atare în prevederile sus citatei legi, de unde urmează că motivul special de casare este întemeiat și în consecință admitându-se cererea făcută de debitoarea Ecaterina Căpitan I. Zamfirescu, urmează a se desființa ordonanța de adjudecare atacată cu recurs, potrivit cu art. 68 alin. IV menționat mai sus;

Pentru aceste motive, Curtea admite cererea făcută de debitoarea Ecaterina Căpitan I. Zamfirescu prin motivul special de casare, depus în recursul introdus de ea împotriva ordonanței de adjudecare cu nr. 5060 din 1932 a Tribunalului Ilfov s. Notariat, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III-a

Audiența dela 5 Iulie 1935

Președenția d-lui C. CRĂCIUNESCU, cousilier

Carol Iahoda cu Dr. Șt. Iosika

Decizia nr. 1297 Dosar nr. 3159/933

Ardeal. Tutore. Chestiunile definitiv tranșate de instanța de recurs în casare nu mai pot fi examinate din nou de instanța de trimitere. Art. 54 din legea Curții de Casație. Tăere de păduri. Tutore legal. Drepturile sale. Art. 106 din legea tutelară. Art. 293 și 511 din codul civil.

1. — *Chestiunea valabilității compromisului de arbitraj sub raportul aplicării art. 20 din legea tutelară fiind rezolvită de Casație prin decizia nr. 1033 din 6 Iulie 1932 cu autoritate de lucru judecat, potrivit art. 54 din legea Curții de Casație, instanța de trimitere nu mai poate să intre din nou în examinarea ei.*

2. — *Dispozițiunea restrictivă din art. 106 din legea tutelară care mărginește dreptul de vânzare al tutorului la tăere de păduri numai la materialul lemnos ce nu excede tăetura anuală ordinară, se referă numai la tutorii sau curatorii numiți, iar nu la tutorele legal, care este uzufructuarul patrimoniului minorului, iar conform art. 511 cod. civ. uzufructuarul are drept asupra produselor întregi și extraordinare, între care intră și lemnul exploatat potrivit regulilor forestiere. De unde rezultă că lemnele coapte și apte pentru defrișare nu sunt lucruri imobile în sensul art. 295 cod. civ., cum greșit instanța de fond a interpretat.*

S'a ascultat d-l avocat Pordea în dezvoltarea motivelor de recurs, iar d-l avocat Andru în combateri.

Curtea,

Aând în vedere că din deciziunea atacată cu recurs și actele dela dosar se constată că recurentul Carol A. Iahoda făcând recurs contra deciziunei Curții de Apel Cluj s. III-a nr. 2124 din 1929, această secțiune prin deciziunea nr. 1033 din 6 Iulie 1932 a casat cu trimitere deciziunea Curții de Apel pe motiv că compromisul de arbitraj neconstituind în sensul art. 20 din legea tutelară (XX. 1877) un act de dispoziție prin care s'ar diminua patrimoniul existent al minorului, compromisul de arbitraj încheiat de recurent și Gavril Iosika în calitate de tutore legal al minorului său copil Ștefan Iosika, intimatul în recurs, este valabil și că judecarea proceselor privind patrimoniul minorilor se

pot deferi în mod valabil în condițiunile legii judecătorei arbitrale fără a fi nevoie de aprobarea instanței tutelare; că în urma acestei casări cu trimitere, Curtea de Apel Cluj s. II-a procedând la judecarea din nou a procesului, prin deciziunea supusă recursului a anulat sentința judecătorei arbitrale pe considerentul că compromisul de arbitraj nu este valabil, deoarece Gavril Iosika în calitate de tată și tutor legal al minorului, nedispunând liber asupra materialului lemnos din pădurea ce forma proprietatea minorului, nu putea încheia contractul de vindere-cumpărare relativ la acest material lemnos, întru cât pe de o parte era îngădit de art. 106 din legea tutelară, iar pe de altă parte, nu a obținut adeviziunea instanței tutelare la vânzare; că în contra acestei deciziuni Carol Iahoda a făcut recursul de față;

Având în vedere că prin motivele I și II de casare se invocă violarea art. 54 din legea Curții de Casație și a principiului autorității lucrului judecat rezultând din deciziunea nr. 1033 din 1932 a acestei Inalte Curți, săvârșită de Curtea de Apel prin argumentarea că compromisul de arbitraj nu ar fi valabil, întru cât contractul de vindere-cumpărare a materialului lemnos, n'a fost aprobat de instanța tutelară, deși chestiunea valabilității compromisului de arbitraj fiind tranșată prin zisa deciziune a acestei Secțiuni, Curtea de Apel nu putea să intre din nou în examinarea ei;

Având în vedere că această secțiune, cum s'a arătat prin deciziunea nr. 1033 din 6 Iulie 1932, a stabilit în drept că în procesele privind patrimoniile minorilor, se poate proroga în mod valabil de către tatăl legitim al minorului în calitate de tutor legal cu observarea condițiunilor legii (pr. civ.) competența judecătorei de arbitri, fără a fi nevoie de aprobarea instanței tutelare, întemeindu-se Inalta Curte pe considerațiunea de principiu trasă din interpretarea art. 20 din legea tutelară în sensul că acest text se referă și vizează numai acele acte de dispoziție, acte patrimoniale, prin cari se diminuează patrimoniul existent al minorului sau prin cari se face renunțarea la drepturi patrimoniale, în a căror categorie însă nu intră și compromisul de arbitraj;

Că, în asemenea situațiune și întru cât dar chestiunea valabilității compromisului de arbitraj, sub raportul aplicării dispozițiunilor cuprinse în art. 20 din legea tutelară, a fost rezolvată prin sus zisa deciziune a acestei Secțiuni cu autoritate de lucru judecat, iar, conform art. 54 din legea de organizare a Inaltei Curți de Casație punctele de drept soluționate de Inalta Curte prin deciziunile ei fiind obligatorii pentru instanța de fond în caz de trimitere, Curtea de Apel nu mai putea să intre în examinarea din nou a acestei chestiuni invocând în sprijinul soluțiunii sale lipsa de aprobare a instanței tutelare, astfel că motivele I și II de casare sunt întemeiate;

Având în vedere că prin motivul III de casare recurentul se plânge de violarea art. 106 din legea tutelară în dezvoltarea căruia susține că dreptul de folosință al tatălui copilului minor în calitate de tutore legal nefiind mărginit numai la materialul lemnos ce nu trece peste tăetura anuală ordinară, în acest drept referindu-se la întregul material lemnos din pădure, rău Curtea de Apel restrânge și admite acest drept numai la tăetura anuală ordinară;

Considerând că după art. 15 și 16 din legea tutelară, tatăl minorului în calitate de tutore legal este uzufructuarul patrimoniului minorului, iar, conform

art. 511 cod. civ., uzufructuarul are drept asupra produselor întregi ordinare și extraordinare, în cari intră și lemnul exploatat potrivit regulilor forestiere, de unde urmează că lemnele coapte și apte pentru defrișare nu sunt lucruri imobile în sensul art. 295 cod. civ., cum greșit motivează Curtea de Apel;

Că, pe de altă parte, dispozițiunea restrictivă din art. 106 din legea tutelară, care mărginește dreptul de vânzare al tutorului la tăeri de păduri, numai la materialul lemnos ce nu excede tăetura anuală ordinară, se referă exclusiv la tutorii sau curatorii numiți, iar nu și la tatăl copilului minor în calitate de tutore legal, împrejurare ce rezultă și din art. 26 din aceeași lege, care din dispozițiunile cuprinse în Capitolul V, intitulat „Drepturile și obligațiunile tutorilor și curatorilor”, declară aplicabile în ce privește pe tatăl legitim al minorului, numai cele relativ la reprezentarea și educația minorului, iar nu și la cele privitor la administrarea patrimoniului, cari sunt cuprinse sub cifra 3 în zisul capitol, din cari fac parte și cele prevăzute în art. 106;

Că dar și acest motiv de casare fiind întemeiat, recursul urmează a fi admis și a se casa cu trimitere deciziunea atacată;

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul, etc.

Băncii Viticole a României sucursala Chișinău și anulând astfel actele de împrumut garantate cu ipotecă autentificate de notarul public din Chișinău la 7 Mai 1927 și ordonând radierea înscricțiilor ipotecare din registrele de proprietăți și înscricțiuni;

Că pentru a decide astfel Curtea constată că actele intervenite între părțile în litigiu nu sunt numai niște acte de ipotecă constituite în garantarea unor împrumuturi anterioare totalizate, ci din modul cum acele acte sunt redactate rezultă că este vorba despre două acte de împrumut garantate cu ipotecă, lucru ce rezultă, motivează Curtea, dintr'o serie de mențiuni ale actelor;

Că din probele administrate de reclamanți prin cari se atacă declarațiunea făcută de dânsii înaintea notarului public că au primit anterior sumele din acte, Curtea constată cu ajutorul raportului de expertiză că nicăeri în registrele băncii nu se vede că aceasta să fi făcut reclamanților în trimestrul Aprilie—Iunie 1927 vreo plată de câte 400.000 lei; că afirmațiunea primei instanțe că reclamanții ar fi primit banii treptat anterior actelor este contrarie cuprinsului actelor unde se vorbește de împrumuturi realizate concomitent cu constituirea ipotecilor;

Că în ipoteza că menționatele acte ar reprezenta numai constituirea unor ipoteci accesorii unor împrumuturi anterioare pe cari le-ar garanta, din cuprinsul actelor litigioase nu rezultă în mod precis ce anume împrumuturi au fost garantate, din acest punct de vedere actele neîndeplinind condițiunea specializării creanței cerută de art. 1774—1776 c. civ. român — corespunzător art. 2014 c. civ. rus;

Că, astfel fiind, Curtea constatând în primul rând că actele în litigiu reprezintă două acte de împrumut garantat cu ipotecă le-a anulat pe considerațiunea că ele sunt lipsite de cauză juridică, reclamanții neprimind banii acolo arătați; că în al doilea rând, Curtea anulează actele de ipotecă în ipoteza că ar reprezenta numai garantarea unor împrumuturi anterioare pe considerațiunea că nu se specializează în cuprinsul lor — față de multiplele operațiuni de credit dintre părți — cari anume împrumut este garantat;

În contra acestei decizii Banca Viticolă a României a făcut recursul de față;

Având în vedere că prin motivul de casare recurenta se plânge de denaturarea convențiunilor de ipotecă și de greșită interpretare a acestor convențiuni, de omisiune esențială cu privire la scrisoarea din 26 August 1927 a intimaților prin aceea că instanța de apel trece peste declarațiunea formală, cuprinsă în actele de ipotecă, a reclamanților că aceștia au primit suma de 400.000 lei fiecare anterior săvârșirii acelor acte după cum nu discută scrisoarea din 26 August 1927 emanând dela reclamanți din care rețea că cele două acte de ipotecă garantau contul preexistent denumit cont ordinar; că dacă instanța de apel ar fi dat o justă interpretare mențiunilor din actul de ipotecă și s'ar fi ocupat de scrisoarea arătată nu ar fi ajuns la concluziunea că actele de împrumut sunt lipsite de cauză și că creanțele garantate cu ipotecă nu sunt specializate;

Având în vedere că din cuprinsul actelor litigioase denumite în contextul lor acte de împrumut garantat cu ipotecă, debitorii au declarat fiecare notarului public că contractează un împrumut în sumă de lei 400.000 deja primiți în întregime anterior săvârșirii acelu act;

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III-a

Audiența dela 12 Iunie 1935

Președinția d-lui D. G. LUPU, prezident

Banca Viticolă a României cu Aron Vainsencher și a.

Decizia nr. 1090 Dosar nr. 2298/933

Ipotecă. Primirea sumelor înainte de confecționarea actului. De când ia ființă actul de ipotecă? Individualizarea creanței și specializarea ei. Cum trebuie înțeleasă? Interpretarea art. 1776 cod. civ.

1. — Când din declarațiunile împrumutaților rezultă în mod categoric și fără posibilitate de îndoială, căci mărturisesc că au primit dela creditori câte 400.000 lei anterior confecționării actelor de ipotecă și prin aceste acte consolidează datorită prin acordarea garanției ipotecare, numai cu denaturarea convențiunei părților, instanța de apel a putut decide că se află în fața unor acte de împrumut, care își iau ființă din chiar ziua semnării lor.

2. — Potrivit art. 1776 cod. civ. ipoteca convențională nu poate fi valabilă decât atunci când suma pentru care ipoteca este constituită va fi determinată prin act. În cadrul acestui principiu formulat de legiuitor doctrina este unanimă în a admite că individualizarea creanței trebuie făcută atât în actul constitutiv de ipotecă cât și în luarea înscricției ipotecare.

În ce privește individualizarea creanței în actul constitutiv, specializarea creanței trebuie să se facă atât la cauza creanței garantate, cât și la cuantumul acestei creanțe.

Curtea,

Asupra recursului de față:

Având în vedere deciziunea Curții de Apel Chișinău s. II-a cu nr. 53 din 12 Decembrie 1931, prin care s'a admis apelul făcut de Aron și Sulim Veinsencher în contra sentinței comerciale nr. 457 din 1930 a Tribunalului Lăpușna s. III-a pe care o reformează admitând acțiunea intentată de numiții apelanți în contra

Că din declarațiunile mai sus menționate rezultă în mod categoric și fără posibilitate de îndoială că reclamații mărturisesc că au primit câte patru sute mii lei anterior confecționării actelor de ipotecă și prin aceste acte consolidează datoriile prin acordarea garanției ipotecare;

Că asemenea acte fiind niște acte de constituirea unor ipoteci pentru garantarea unor împrumuturi anterioare, numai prin denaturarea convențiunei părților a putut ajunge Curtea la convingerea că ne aflăm în fața unor acte de împrumut cari își iau ființă din chiar ziua semnării lor;

Că întreaga argumentare a Curții în sprijinul soluțiunei sale se întemeiază pe o interpretare și prezumțiuni deduse din o serie de mențiuni accesorii ale actelor de ipotecă ce nu poate veni în concurență cu declarațiile de mai sus ale reclamantilor ce singure concretizează natura juridică a actelor în discuțiune;

Că astfel fiind, motivul de casare este fondat și urmează a fi admis;

Având în vedere că prin aceste motive recurenta susține că s'a violat art. 372 c. com. cu omisiune esențială, s'a dat o greșită interpretare și aplicare a art. 1774 și 1776 c. civ. și s'a săvârșit exces de putere și denaturare de acte prin aceea că prin scrisoarea din 27 August 1927 reclamantii au recunoscut expres că ipotecile garantau o serie de operații de credit în cont curent și anume soldul contului numit cont ordinar; că art. 372 c. com. care prevede garantarea unui cont cu ipotecă nu cere termeni expresi pentru individualizarea soldului unui cont curent; că creanța a fost suficient de specializată și că din probele administrate în fața ambelor instanțe rezultă că din cele trei conturi pe cari reclamantii le aveau la bancă, singurul cont ordinar nu era încă asigurat cu o garanție;

Având în vedere că prin ambele motive de casare se pune chestiunea de a se ști dacă din cuprinsul actelor litigioase ca și din raportul de expertiză rezultă elemente suficiente pentru individualizarea creanțelor garantate cu ipotecă potrivit cerințelor art. 1776 c. civ.;

Având în vedere că în opziție cu soluțiunea afirmativă admisă de tribunal și susținută de recurentă prin motivele de casare Curtea de Apel după ce pune principiul ca atunci când creditorul are mai multe creanțe contra debitorului specializarea creanței care este garantată prin actul de ipotecă trebuie să fie făcută cu atâta precizie încât intențiunea debitorului să fie vădită că a vrut să grefeze ipoteca pe o certă obligațiune, — constată în fapt că actele de ipotecă sunt nule pentru neindividualizarea obligației pe care se grefează acele ipoteci, întru cât, arată Curtea între părți existau mai multe raporturi de cont curent;

Având în vedere că în cuprinsul ambelor acte de împrumut garantat cu ipotecă fiecare din cei doi debitori au declarat notarului public că li s'a acordat de către Banca Viticolă a României Sucursala Chișinău un împrumut în sumă de lei 400.000 deja primite de către debitorul ipotecar în întregime anterior săvârșirii acestui act cu dobândă...", pentru care s'a dat ipoteca prevăzută în fiecare act în parte;

Considerând că potrivit art. 1776 c. civ. ipoteca convențională nu poate fi valabilă decât atunci când suma pentru care ipoteca este constituită va fi determinată prin act;

Că în cadrul acestui principiu formulat de legiuitor o doctrină constantă admite că individualizarea crean-

ței trebuie făcută atât în actul constitutiv de ipotecă cât și în luarea inscripției ipotecare;

Că în ceea ce privește individualizarea creanței în actul constitutiv, specializarea trebuie să se facă atât cu privire la cauza creanței garantate cât și privitor la cuantumul acestei creanțe; că în ceea ce privește cauza creanței garantate sau natura contractului intervenit între părți și datorită căruia s'au stabilit raporturi de creditori și debitori aceasta este în mod lămurit arătată în sus menționatele acte unde reclamantii au declarat că banii i-au primit dela Banca Viticolă cu titlul de împrumut indicând în același timp că cifra fiecărui împrumut este de 400.000 lei;

Că a se cere și alte precizări cu privire la contractul de împrumut — ca, de exemplu, din ce anume operațiuni de credit a provenit, în ipoteza când ca în speță ar exista mai multe între părțile contractante — aceasta poate fi util pentru lămurirea relațiunilor dintre părți, dar nu indispensabil, din punct de vedere legal încât lipsa unor astfel de mențiuni să atragă după sine nulitatea actului de ipotecă;

Că a se cere sub sancțiunea nulității contractului de ipotecă o mai mare precizare cu privire la creanța ce se garantează prin mențiuni secundare după cum între părți exista unul sau mai multe raporturi de creanță însemnează a adăuga la textul legii și a creea nulități lipsite de fundament legal;

Că în speță suma garantată prin ipotecă fiind determinată prin actul constitutiv atât prin natura contractului din care provine cât și în cuantumul ei, specializarea creanțelor în ambele acte a fost pe deplin făcută astfel că orice alte probe în acest sens este inutil a se mai lua în discuție;

Că judecând și hotărînd altfel Curtea de Apel a pronunțat și din acest punct de vedere o deciziune casabilă;

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III-a

Audiența dela 15 Noembrie 1935

Președenția d-lui D. G. LUPU, președinte

Nicolae Gheorghe cu Casa Generală de Pensii

Decizia nr. 1820. Dosar nr. 1646/933

Pensiuni. Plutonier invalid de războiu a cărui invaliditate s'a declarat după trecerea armatei pe picior de pace. Calculul pensiunii. Se ia de bază la facerea lui solda gradului de sublocotenent. Art. 10 din legea dela 2 Septembrie 1920 și art. 29 din regulamentul ei.

Potrivit art. 10 din legea dela 2 Septembrie 1920 și art. 29 din regulamentul ei, plutonierii invalizi de războiu, a căror invaliditate s'a declarat după trecerea armatei pe picior de pace, neavând grad superior ca ofițerii, vor fi înscrși la pensiune, luându-se ca bază de calcul al cuantumului pensiunii, solda gradului de sublocotenent, de pensiunile prevăzute de art. 6 din zisa lege, bucurându-se numai ofițerii și asimilații lor, șefii de muzică, preoți militari și funcționarii civili din serviciul armatei.

Complectându-se Curtea conform art. 15 din legea sa organică.

S'a ascultat recurentul prin d-l avocat Zăvoianu și intimata prin d-l avocat Dușu.

Curtea,

Asupra recursului făcut de plutonierul Nicolae Gheorghe contra deciziei Curții de Conturi S. Unite, nr. 48 din 1932, dată în proces cu Casa Generală de Pensii:

Având în vedere că prin numita decizie Curtea de Conturi S. Unite, a admis în parte cererea de revizuire făcută de plutonierul Nicolae Gheorghe contra deciziei Comisiunii de Pensii cu nr. 1028 din 1922 și a recunoscut dreptul la o pensie de bază de lei 420 lunar, cu începere dela 1 Martie 1922, pe baza art. 6 litera *d* din legea dela 2 Septembrie 1920, adică o pensie egală cu solda gradului de plutonier, ce primea la 14 Februarie 1922, data declarării invalidității sale de războiu, sporită cu 1/5;

Că, în contra acestei soluțiuni a Curții de Conturi S. Unite, Nicolae Gheorghe a formulat următoarele motive de casare, *deduse în judecata completului de divergență* :

Exces de putere, violarea și greșita interpretare a art. 10 din legea dela 2 Septembrie 1920 și art. 10 litera *c* și art. 29 din regulamentul ei. Greșită aplicațiune a art. 6 litera *d* din aceeași lege.

Prin decizia nr. 1088 din 1922 a Comis. de Pensii mi s'a recunoscut un drept de pensie cu începere dela 1 Martie 1922, de 40 lei brutto lunar, în conformitate cu dispozițiunile art. 3 lit. *b* din legea generală de pensii din 1902, adică pentru infirmitate contractată în timpul și din cauza serviciului.

În urmă, cercetând actele ce au servit de bază reformării mele, am constatat că s'a comis o eroare gravă în calificarea infirmității mele, care de fapt a fost contractată în timpul și din cauza războiului, eroare care a fost recunoscută printr'un raport oficial cu nr. 464 din 1923, chiar de Comisiunea II medico-militară, care m'a reformat.

Descoperind această eroare, am cerut la Casa Generală de Pensii revizuirea pensiei mele, în virtutea art. 42 din legea de pensii din 1925 și a art. 44 din vechea lege de pensii din 1902, pentru a mi se acorda pensia în conformitate cu dispozițiunile art. 10 din legea dela 2 Septembrie 1920, adică pe solda de sublocotenent;

Comisia Centrală de Pensii îmi respinge cererea de revizuire prin decizia nr. 1046 din 1928 invocând motivul că ar fi vorba de o eroare de drept.

Declarând recurs, Curtea de Casație prin decizia nr. 1740 din 1929, îmi admite recursul, stabilind că este vorba de o eroare de fapt, iar nu o eroare de drept, trimitând afacerea să se judece din nou la Curtea de Conturi în Secțiuni Unite;

Curtea de Conturi însă, prin decizia nr. 1 din 1931, îmi respinge apelul pe motiv că cererea de revizuire ar fi fost tardivă, însă declarând d'n nou recurs, Curtea de Casație, prin decizia nr. 538 din 1932, îmi admite recursul, statornicind că cererea a fost bine introdusă și în termenul legal.

Venind din nou în judecata Curții de Conturi, Secțiuni Unite, prin decizia nr. 48 din 1932, mi se admite apelul și mi se stabilește o pensie de 420 lei lunar, calculată în conformitate cu dispozițiunile art. 6 litera *d*, din legea dela 2 Septembrie 1920, adică pe baza soldei de plutonier, în loc să mi se calculeze, așa cum am cerut și prin petiția de apel, în conformitate cu dispozițiunile art. 10 din legea dela 2 Septembrie 1920, aplicabil în speță, adică pe solda de sublocotenent, ceea ce ar veni la un quantum de 1440 lei lunar.

Judecând astfel, Curtea de Conturi comite un exces de putere, violează și dă o greșită interpretare dispozițiunilor art. 10 din legea dela 2 Septembrie 1920, a art. 10 litera *e* și art. 29 din regulamentul ei, prin care se prevede în mod categoric că: „ajutorii de sublocotenenți, reangajații, plutonierii, etc., rămași infirmi în timpul și din cauza războiului vor fi înscrși

la pensie, luându-se ca bază de calcul al cuantumului pensiei, solda de sublocotenent”.

Curtea face însă și o greșită interpretare a art. 6, litera *d* din legea dela 2 Septembrie 1920, care se ocupă numai de ofițerii invalizi de războiu a căror invaliditate s'a declarat după trecerea armatei pe picior de pace, și cărora li se calculează pensia pe baza soldei din momentul declarării invalidității, căci toți reangajații și plutonierii invalizi au fost încadrați, din punct de vedere al pensiei, în dispozițiunile art. 10 din lege care stabilește principiul general.

Având în vedere că prin motivele sale de casare recurentul susține că soluțiunea Curții de Conturi este dată printr'o greșită interpretare a art. 6 litera *d* din legea dela 2 Septembrie 1920, care text se ocupă numai de ofițerii invalizi de războiu a căror invaliditate s'a declarat după trecerea armatei pe picior de pace, iar nu și de plutonierii invalizi de războiu, cum este cazul său, acestora fiindu-le aplicabil art. 10 din legea dela 1920 și art. 29 din regulamentul, potrivit căror texte, înscrierea lor la pensie se face luându-se ca bază de calcul al cuantumului pensiei solda de sublocotenent;

Având în vedere că din deciziunea atacată cu recurs se constată că în speță este vorba de o cerere de revizuire făcută de un plutonier invalid de războiu, a cărui invaliditate s'a declarat după trecerea armatei pe picior de pace;

Că față de această situațiune de fapt, urmează a se stabili în drept dacă unei asemenea categorii de pensionari îi sunt aplicabile dispozițiunile art. 6 litera *d*, potrivit cărora calculul pensiei se face pe baza soldei gradului de plutonier din momentul declarării invalidității, sau li se aplică art. 10, conform căruia calculul pensiei se face pe baza soldei de sublocotenent;

Având în vedere că legiuitorul dela 2 Septembrie 1920, după ce în prima parte a art. 6 pune principiul că pentru determinarea cuantumului pensiei celor cari au devenit infirmi de războiu se va lua de bază solda sau retribuțiunea gradului imediat superior celui pe care îl aveau în momentul declarării invalidității, prin alinatele următoare vorbește de câteva excepțiuni și anume: vorbește de calculul pensiei invalizilor, cari dela 14/27 August 1916, și până la declararea invalidității nu au obținut nicio înaintare în grad (alin. *a*) sau au obținut una sau mai multe înaintări (alin. *b* și *c*) iar prin alin. *d*, aplicat în speță de Curtea de Conturi, prevede că pentru acei a căror invaliditate se va declara după trecerea armatei pe picior de pace, pensia lor va fi egală cu solda sau retribuțiunea actuală sporită cu 1/5 a gradului ce posedă la declararea invalidității;

Având în vedere că din cuprinsul acestor alinate ale art. 6 din sus numita lege rezultă că dispozițiunile acesteia cu privire la calculul cuantumului de pensie pentru invaliditate de războiu, se referă numai la ofițerii invalizi de războiu, iar nu și la plutonierii invalizi, cum este cazul în speță;

Că, în adevăr, cum s'a arătat mai sus, numitele alinate ale art. 6 vorbesc de avansări în grade dobândite în timpul războiului și până la declararea invalidității avansări de cari se bucură numai ofițerii, iar nu și plutonierii, cari n'au nicio posibilitate de a lua grade superioare ca și ofițerii;

Considerând însă că, în ce privește calculul pensiei plutonierilor invalizi de războiu, în genere, legiuitorul

torul dela 1920 a prevăzut un text expres, acela al art. 10, conform căruia, aceştia vor fi înscrşi la pensiuine, luându-se ca bază de calcul al cuantumului pensiuinei, solda de sublocotenent, ei neavând grad superior ca ofiţerii;

Considerând că, în sensul expus mai sus, este şi art. 29 din regulamentul legii dela 2 Septembrie 1920, care text, explicând şi lămurind atât dispoziţiunile art. 6, cât şi cele ale art. 10 din lege, prevede că de pensiunile prevăzute de art. 6 se bucură numai ofiţerii şi asimi-laţii lor, şefii de muzică, preoţii militari şi funcţionarii civili din armată, iar pensiunea personalului militar specificat de art. 8 şi 10 din lege, în care sunt cuprinşi şi plutonierii, este cea prevăzută de aceste texte;

Că, așa fiind, Curtea de Conturi Secţiuni Unite a interpretat greşit textele de lege mai sus expuse, când a decis că pensiunea recurentului urmează a se calcula conform art. 6 lit. d, adică pe baza soldei de plutonier din momentul declarării invalidităţii, iar nu pe baza soldei de sublocotenent cum prevede art. 10;

Că dar motivele de recurs, sunt fondate, şi deci recursul urmează a fi admis şi a se casa decizia Curţii de Conturi Secţiuni Unite nr. 48 din 1932, trimitându-se afacerea spre a fi judecată din nou de aceeaşi Curte;

Pentru aceste motive, Curtea amite recursul etc.

nei de Pensiuni nr. 4259 din 1932, pe care a reformat-o, recunoscând apelantului o pensiuine de bază de 3.200 lei lunar, adică o pensiuine egală cu solda şi indemnitatea de activitate primită de un căpitan în Aprilie 1925;

Că pentru a da această decizie, Curtea de Conturi argumentează că apelantului nu i se pot aplica dispoziţiunile art. 10 şi 83 din legea generală de pensiuini, în ce priveşte maximum de pensiuine, deoarece dreptul său la pensiuine decurge din legea dela 2 Septembrie 1920, care nu prevede niciun maximum de pensiuine, așa că, potrivit art. 6 litera c din legea dela 20 August 1929, pe baza căreia a cerut rectificarea pensiuinei sale, i se cuvine apelantului o pensiuine egală cu solda şi indemnitatea de activitate ce primea un căpitan în 1925, adică 3200 lei;

Văzând motivele de casare în cuprinsul următor:

Violaarea art. 6 din legea dela 20 August 1929 şi 14 din regulamentul legii pentru modificarea unor dispoziţiuni din legea generală de pensiuini din 1925 combinate cu art. 10 şi 83 din legea pensiilor din 1925. Exces de putere.

Am susţinut înaintea Curţii de Conturi, că rectificarea pensiei d-lui Ninu Marin, pensionat ca invalid de războiu, are a se face şi cu aplicarea art. 10 din legea generală de pensiuini, adică ca pensia să fie limitată la maximum de 2600 lei, deoarece această dispoziţie este de ordin general, privind atât pensiunile pentru vechime, cât şi cele pentru infirmităţi.

Pentru a da soluţiunea contrară, instanţa de apel argumentează că maximum specificat de art. 10 din legea din 1925 se referă numai la pensiunile care s'au stabilit după punerea în aplicare a legii din 1925, iar nu şi celor cari au fost înscrşi deja pe baza legii din 1920, deci anterior legii din 1925, faţă de care legiuitorul din 1929, prin art. 6 a înţeles să abroge maximumul fixat prin art. 12 din legea din 1920, modificat în 1921 creindu-le noi avantagii prin o nouă revizuire.

De asemenea, mai adaugă Curtea de fond, art. 14 din regulamentul legii din 1929 — adaugă la lege așa că el nu poate a fi ţinut în seamă.

Hotărând în acest sens Curtea de Conturi a violat dispoziţiunile art. 6 din legea din August 1929 — combinat cu art. 14 din regulamentul şi cu art. 85 din legea din 1925, deoarece în speţă fiind vorba de o rectificare cerută pe altă bază şi după punerea în aplicare a legii din 1925, ea trebuie soluţionată așa cum legea din 1925 a înţeles să menţină legea din 1920, adică şi cu aplicarea maximumului prevăzut de art. 10 din legea de pensii din 1925, că fiind redactată în termeni generali priveşte atât pensiile de invaliditate de războiu cât şi pe cele pentru vechime, indiferent fiind faptul dacă ele au fost cerute sau numai rectificate după 1925.

Argumentarea Curţii de Conturi bazată pe înlăturarea maximumului din art. 12 din 1920, adică a mediei soldelor din Octombrie 1919, este cu totul deplasată deoarece Casa Pensiilor invoacă respectarea maximumului din art. 10 din legea din 1925, iar nu a celui din art. 12 din legea din 1920, text care a fost inutil discutat, el referindu-se la pensiunile pentru vechime.

Din acest punct de vedere decizia Curţii de Conturi este eronată, fiind dată şi cu exces de putere.

Având în vedere că prin aceste motive deduse în judecata complectului de divergenţă, Casa Generală de Pensiuini susţine că soluţiunea Curţii de Conturi este dată cu exces de putere şi violaarea art. 6 din legea dela 1929 şi art. 14 din regulamentul ei, combinat cu art. 10 şi 83 din legea generală de pensiuini din 1925, prin aceea că în speţă fiind vorba de o rectificare de

INALTA CURTE DE CASAŢIE ŞI JUSTIŢIE S. III-a

Audienţa dela 20 Noembrie 1935

Preşedenţia d-lui D. G. LUPU, preşedinte

Casa Generală de Pensiuini cu Ninu Marin

Decizia nr. 1884 Dosar nr. 147/934

Pensiuni. Invalid de războiu înscris la pensiuine pe baza legii din 2 Septembrie 1920. Rectificarea pensiuinei pe baza legii din 20 August 1929. Se aplică maximumul prevăzut de art. 10 din legea generală de pensiuini din 1925. Art. 6 din legea din 1929, art. 14 din regulamentul ei şi art. 10, 83 şi 110 din legea din 1925.

Art. 110 din legea generală de pensiuini din 1925 abrogă toate dispoziţiunile din legi şi regulamente, precum şi pe acelea din legi organice din tot cuprinsul ţării, care conţin dispoziţiuni privitoare la pensiuini, contrarii legii din 1925.

Aceasta înseamnă că dispoziţiunile legii pensiunilor de războiu din 2 Septembrie 1920, referitoare la maximumul pensiunilor, fiind contrarii celor din art. 10 şi 83 din legea dela 1925, au fost abrogate şi înlocuite prin dispoziţiunile acestor din urmă texte.

Deci sub imperiul legii generale de pensiuini din 1925, maximumul pensiuinei pentru orice categorie de pensionari nu este altul decât cel prevăzut de art. 10 şi 83 din această lege, adică 3000 lei lunar.

Complectându-se Curtea conform art. 15 din legea sa organică.

S'a ascultat recurenta prin d. avocat C. Stoicescu şi intimatul prin d. avocat Anton Ionescu.

Curtea,

Asupra recursului făcut de Casa Generală de Pensiuini contra deciziei Curţii de Conturi s. II-a nr. 391 din 1935:

Având în vedere că prin deciziunea atacată cu recurs, Curtea de Conturi s. II-a a admis apelul introdus de căpitanul Ninu Marin, contra deciziei Comisiu-

pensiune, cerută posterior legii din 1925, ea trebuie soluționată, în ce privește maximum pensiunii, conform art. 10 din această lege, care text cuprinde o dispozițiune generală aplicabilă și în cazul de rectificarea a pensiilor pentru invaliditate de război;

Având în vedere că în adevăr legea dela 2 Septembrie 1920, sub imperiul căreia, constată Curtea de Conturi, că s'a născut dreptul la pensiuine al căpitanului Ninu Marin, nu prevede niciun maximum de pensiuine;

Considerând însă că legea generală de pensiuini din 1925, care în materie de pensiuini constituie legea de drept comun, prevede prin art. 10 și 83 că în niciun caz o pensiuine nu poate fi mai mare de 3.000 lei lunar;

Considerând că art. 110 din aceeași lege abrogă toate dispozițiunile din legi și regulamente, precum și acelea din legi organice din tot cuprinsul țării, care conțin dispozițiuni privitoare și la pensiuini, contrarii legii din 1925, ceea ce înseamnă că dispozițiunile legii din 2 Septembrie 1920 referitoare la maximum pensiunilor, fiind contrarii celor din art. 10 și 83 din legea dela 1925 au fost abrogate și înlocuite prin dispozițiunile acestor din urmă texte;

Că deci sub imperiul legii generale de pensiuini din 1925, maximum pensiunii pentru orice categorie de pensionari, nu este altul decât cel prevăzut de art. 10 și 83, adică 3.000 lei lunar;

Considerând că dispozițiunile acestor texte din legea generală de pensiuini din 1925 au fost menținute în totul și de legea dela 1929, pe baza căreia s'a cerut în speță rectificarea pensiunii de către intimatul Ninu Marin;

Că în adevăr niciun text din legea dela 1929 nu prevede vreo derogare dela art. 10 și 83 din legea generală de pensiuini dela 1925;

Că mai mult art. 14 din regulamentul legii dela 1929, lămurind și complectând dispozițiunile legii, prevede în mod expres că, cu ocazia rectificărilor de pensiuini cerute pe baza legii din 1929, se va păstra maximum fixat de art. 10 din legea generală de pensiuini;

Că, față de considerațiunile expuse mai sus, rezultă că numai prin exces de putere și prin violarea textelor citate, a decis Curtea de Conturi că intimatului Ninu Marin nu i se aplică maximum de pensiuine prevăzut de legea generală de pensiuini din 1925;

Că dar motivele de casare sunt fondate, iar recursul urmează a fi admis și a se casa decizia Curții de Conturi s. II-a nr. 391 din 1935, trimițându-se afacerea spre a fi judecată din nou de aceeași Curte.

Pentru aceste motive Curtea admite recursul, etc.

NOTA. — Prin această deciziune Inalta Curte de Casație s. III revine asupra jurisprudenței sale constante, stabilită prin deciziunea sa nr. 585 din 24 Aprilie 1932 și altele (v. *Jurisprudența Generală* nr. 1 din 5 Ianuarie 1933, sp. 18, pag. 17 și nota ce o însoțește), după ce chestiunea a fost definitiv soluționată de Secțiunile-Unite ale Curții Supreme prin deciziunea nr. 60 din 17 Octombrie 1935, publicată în *Curierul Judiciar* nr. 37 din 17 Noembrie 1935.

N. R.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. II a

Audiența dela 11 Decembrie 1935

Președinția d-lui D. TOMIDA consilier

Domnica T. Voiculescu cu Casa Generală de Pensiuini

Decizia civilă nr. 470 Dosar nr. 2140/935

Cumul. Funcționară. Pensiuine pe urma soțului. Poate cumula salariul cu pensiuinea sub imperiul legii cumului din 2 Aprilie 1931. Art. 20 din această lege. Proibirea din decretul din 18 August 1934 a unui atare cumul. Art. 11 din acest decret. Art. 65 din legea pensiilor din 1925.

1. — Art. 20 din legea cumului din 2 Aprilie 1931 dispune că funcționarii găsiți în funcțiuni retribuite la publicarea legii, pe baza legii cumului din 1890 cu modificările aduse ulterior, inclusiv acelea din art. 65 din legea generală a pensiilor din 1925, pot cumula mai departe pensiuinea cu retribuțiunea funcțiunei, cu condiția ca să ocupe o singură funcțiune și sumele primite în ambele calități să nu depășească ca maximum retribuțiunea unui ministru.

Acest text vorbind de pensionari fără să facă vreo distincțiune, urmează că o atare dispozițiune este aplicabilă deopotrivă atât pensionarilor direcți, cât și urmașilor acestora.

Prin urmare, o institutoare care e în funcțiune la data punerii în aplicare a legii cumului din 2 Aprilie 1931 poate cumula salariul funcțiunei cu pensiuinea, dacă ambele retribuțiuni nu depășesc maximum arătat mai sus, astfel că ordinul din 20 Iulie 1935 al Casei Generale de Pensiuini pentru oprirea plății pensiunii fiind ilegal urmează a fi anulat.

2. — Prin art. 11 din decretul-lege de prohibiția cumului dela 18 August 1934, interzicându-se formal pensionarilor Statului, județelor și comunelor de a mai ocupa vreo funcțiune publică, cu unele excepțiuni enumerate în text, în care nu intră situațiunea de pensionară pe urma soțului cu aceea de institutoare nu se mai poate cumula pensiuinea cu salariul unei asemenea funcțiuni dela sus arătată dată, fără însă a i se putea atinge drepturile avute sub legile anterioare.

S'a ascultat reclamanta prin d. av. P. Sadoveanu, și pârta Casa Generală de pensiuini, prin d. avocat St. Oprescu.

Curtea,

Asupra acțiunei în contencios administrativ, intentată de Domnica Th. Voiculescu, institutoare și pensionară din București, str. Amiral Urseanu nr. 8, prin petiția înreg. la nr. 11850 din 12 Iulie 1935, împotriva Casei Generale de Pensiuini:

Având în vedere actele și lucrările dosarului cauzei, și concluziunile puse de părți, în ședința din 5 Decembrie 1935;

Având în vedere că, prin acțiunea de față, reclamanta cere a se anula ca ilegală adresa Casei Generale de Pensiuini cu nr. 13.840 din 20 Iunie 1935, în baza căreia i s'a sistat plata pensiei ce primea în calitate de văduvă a defunctului său soț Teodor Voiculescu;

Având în vedere că, prin deciziunea Casei Generale de Pensiuini nr. 169 din 31 Ianuarie 1929, reclamanta a fost înscrisă ca pensionară a defunctului său soț, cu o pensiuine de 374 lei lunar, iar din dovada prezentată în copie și ori-

g'nal de chiar reclamantă, datată la 5 Iulie 1935, eliberată de școala primară nr. 18 băeți Gh. Șincai, se constată că, reclamanta este institutoare la acea școală și primește un salariu de 7.900 lei lunar;

Având în vedere că, prin ordinul a cărui anulare se cere, pârta Cassă generală de pensuni a dispus să se sisteze plata pensiunii reclamantei pe motiv că este funcționară publică și ca umare Administrația financiară respectivă n'a mai plătit reclamantei pensiunea dela 1 Ianuarie 1932, invocând Casa Generală de Pensuni că la plata pensiunii se opune art. 65 din legea pensiilor din 1925, care nu permite cumulul pensiei cu salariul;

Considerând că art. 20 din legea cumulului din 2 Aprilie 1931 dispune ca pensionarii găsiți în funcțiuni retribuite la publicarea legii, pe baza legii cumulului din 1890 cu modificările aduse ulterior, inclusiv acelea din art. 65 din legea pensiilor din 1925, pot cumula mai departe pensiunea cu retribuțiunea funcțiunii, cu condițiunea ca să ocupe o singură funcțiune și că sumele ce primesc în ambele calități să nu depășească ca maximum retribuțiunea de ministru;

Considerând că întru cât acest text de lege vorbește de pensionari fără a face vreo distincțiune, urmează că dispozițiunea este aplicabilă deopotrivă atât pensionarilor direcți, cât și urmașilor acestora;

Considerând că art. 3 din zisa lege prevede într'adevăr că pensionarii publici nu mai pot fi numiți în funcțiuni publice, afară de funcțiunile electivă prevăzute de lege, această dispozițiune este bine aplicată pensionarilor care dobândiseră calitatea de funcționari după punerea în aplicare a legii, iar nu pensionarilor găsiți la această dată în funcțiuni retribuite, aceștia căzând sub aplicațiunea art. 20 din această lege;

Având în vedere că, în speță, este constant în fapt că, la data punerii în aplicare a legii cumulului din 2 Aprilie 1931, reclamanta ocupa funcțiunea de institutoare la școala primară de băeți nr. 18, Gh. Șincai, din București, funcțiune pe care o ocupă și azi și atât timp cât retribuțiunea acestei funcțiuni adăugată la cuantumul pensiunii lunare nu depășește ca maximum retribuțiunea de ministru, ea potrivit art. 20 din legea sus vorbită, poate cumula salariul funcțiunii cu pensiunea;

Că, reclamanta întrunind aceste condițiuni cerute de lege, indiferent de faptul dacă dânsa a făcut sau nu dovada că la data înscrierii pensiunii ocupa sau nu vreo funcțiune retribuită de Stat, județ și comună, acest fapt nu poate constitui pentru ea o decădere la dreptul său de pensie;

Că așa fiind ordinul cu nr. 13.840 din 20 Iunie 1935, al Casei Generale de pensuni, fiind dat cu călcarea dispozițiilor din textele de lege sus menționate în vigoare până la 18 August 1934 și deci acțiunea fiind întemeiată, urmează a se admite anulându-se ca ilegal ordinul cu nr. 13.840 din 20 Iunie 1935 și a fi obligată Casa Generală de Pensuni să-i plătească reclamantei pensiunea de 374 lei, lunar, cu toate accesoriile aferente, cu începere dela 1 Ianuarie 1932 până la 18 August 1934;

Având în vedere acțiunea în ceea ce privește termenul după data de 18 August 1934, întru cât acțiunea este făcută după acea dată câtă a se cerceta pretențiunile reclamantei și față de decretul-lege de proiibirea cumulului în vigoare la data de 18 August 1934;

Având în vedere că, prin art. 11 din această lege se oprește cumulul pensiunii cu salariul, fiind interzis în genere pensionarilor Statului, județelor și comunelor de a mai ocupa vreo funcțiune publică cu unele excepții enumerate de text, în care nu intră reclamanta cu situațiunea ei de pensionară de pe urma soțului și funcționară la Stat, fiind institutoare;

Că astfel fiind, întru cât după această ultimă lege, reclamantei nu-i mai este permis cumulul, nu e în drept pe lângă salariul ce-l are să pretindă și pensia, așa încât pretențiunile sale fiind justificate numai sub legile anterioare, câtă a fi limitate numai până la 18 August 1934, dată când intră în vigoare noua lege;

Pentru aceste motive Curtea admite în parte acțiunea, etc.
(ss) D. Tomida, D. Cernescu, C. Panaitescu.

TRIBUNALUL ILFOV S. III C. C.

Audiența dela 28 Iunie 1935

Prezid. d-lui TRAIAN BROȘETANU, jud. de ședință
Ing. T. Akerman prin av. Alex. Velescu și Miron Eliade
cu Regina Weinlich prin av. Toma Dobrescu și Gr. Ricci
Sentința civilă nr. 1035

Acțiune. Renunțare prin declarație autentică. Efecte. Construcțiune. Regulamentul Municipiului București. Legalitatea regulamentului. Servituți create în favoarea igienii publice profitând vecinilor. Dreptul și interesul vecinilor de a le invoca.

Cerere reconvențională. Lipsa de legătură juridică între obiectele cererilor. Disjungere.

Declarațiunea autentică de renunțare la o acțiune își produce efectele cât timp nu este anulată judecătorește la stăruința părții, care a dat-o și care pretinde că n'ar fi renunțat decât cu condițiunea, neexprimată în declarație, a îndeplinirii unor anumite prestațiuni.

Art. 62 din regulamentul de construcțiuni și alinierei al Municipiului București pune obligațiunea pentru cei ce construiesc pe terenuri având în lungime (adâncime) mai mult de 30 metri și rezerve în fundul terenului o suprafață liberă de cel puțin jumătate din surplusul ce depășește 30 de metri, iar art. 56 din același regulament dispune că orice suprafață liberă (cu excepțiunea unor zone ale orașului care nu interesează în speță) să aibă un minimum sub care nu se poate trece și anume să permită înscrierea unui cerc cu diametrul de 5 metri, cuprins în interiorul suprafeței libere;

Principiul că servituțiile nu se pot crea decât prin legi nu este un principiu constituțional, de altfel, chiar dacă ar fi înscris în constituție. instanțele de fond tot nu ar putea să treacă peste dispozițiunile legii ordinare care ar autoriza crearea de servituți prin regulament.

Regulamentul din 1928 pentru construcțiuni și alinierei în Municipiul București este dat în baza legii din 1926 pentru organizarea Municipiului București, iar astăzi, deși legea din 1926 este abrogată, regulamentul de construcțiuni se menține, asemenea regulamente fiind permise atât de legea administrațiunii locale din 1929, cât și de noua lege de organizare a Municipiului București.

Tribunalul,

Având în vedere că pârta Regina Weinlich a cerut un termen spre a i se comunica actul depus de partea adversă la dosar în ziua de 7 Iunie 1935 (copie de pe declarațiunea nr. 414 din 1935 Comitetul de Revizuire) și eventual a depune supliment de întâmpinare față de depunerea acestui act nou și, în orice caz, a i se acorda un termen spre a lua cunoștință de el;

Considerând că suplimentul de întâmpinare este inadmisibil, conform legii de procedură civilă din 11 Iunie 1929, peste termenul prevăzut de art. 11 din lege, trecut de mult în speță;

Că actul nou poate fi exclus din discuțiunea procesului, când

partea adversă se opune afară de cazul când este vorba de un act ce nu există în momentul introducerii acțiunii sau întâmpinării, ori partea nu putea prevedea necesitatea de a se servi de el;

Că în speță, deși este vorba de un act care a luat ființă după intentarea acțiunii, totuși reclamantul, care l'a depus la dosar, declară că nu se servește de el atâta vreme cât partea nu va depune ea vreun act cu care să tindă a dovedi că i s'a eliberat o a doua autorizație de construcție, în acest caz, reclamantul va dovedi cu actul ce l'a depus că și cea de a doua autorizație a fost anulată;

Că, astfel fiind, rămâne să se vadă de ceea ce va susține pârta în desbaterea fondului cu privire la cea de a doua autorizație spre a se putea vedea dacă e cazul de a i se acorda amânarea cerută;

Pentru aceste motive, uneste cu fondul incidentul ridicat de pârta Regina Weinlich.

Având în vedere că prin declarația autenticată de Judecătoria ocol. VIII urban București nr. 581 din 1935 pârta Regina Weinlich a renunțat la cererea de chemare în garanție în contra Primăriei Municipiului București, sectorul IV Verde, iar prin ultimul aliniat a autorizat pe chemata în garanție să ceară tribunalului închiderea dosarului în ce privește această chemare în garanție;

Că, astfel fiind, față de ultimul aliniat din declarație Regina Weinlich nu mai poate reveni astăzi chiar dacă renunțarea ei la chemarea în garanție ar fi fost în funcție de valabilitatea celei de a doua autorizații de construcție, cum susține, iar nu numai rezultatul liberării acestei de a doua autorizații, cum stă scris în declarație, firește însă, că dacă ar anula-o pe cale de acțiune principală această declarație, atunci ar putea acționa primăria pentru daune;

Pentru aceste motive, ia act de declarația de renunțare autenticată sub nr. 581 din 1935, dată de Regina Weinlich și în consecință declară închisă cererea de chemare în garanție intentată de Regina Weinlich contra Primăriei sectorului IV Verde.

Asupra acțiunii intentate de Ing. T. Akerman cu petiția înreg. la nr. 39061 din 1934, în contra pârtei Regina Weinlich, cum și asupra acțiunii reconvenționale, intentată de Regina Weinlich lui T. Akerman cu petiția înreg. la nr. 2473 din 1935:

Având în vedere actele dela dosar și susținerile părților.

Având în vedere că prin acțiunea principală reclamantul Inginer T. Akerman cere: 1) să fie obligată pârta a-i plăti 100.000 lei drept reparația prejudiciului ce i-a cauzat printr'o construcție neregulamentară în curs de execuție pe proprietatea d-sale din București, str. 11 Februarie nr. 8, alipită de construcția reclamantului din str. Progresului, 17, căreia i-a întunecat un număr de încăperi de locuit; 2) să fie obligată pârta la dărâmarea construcției neregulamentare ce a făcut; 3) să fie obligată la lei 10.000, daune cominatorii pe fiecare zi de întârziere până la data dărâmării; 4) să fie obligată la plata cheltuelilor de judecată și a onorariului de avocat.

Având în vedere că prin acțiunea reconvențională Regina Weinlich cere ca T. Akerman, să fie obligat: 1) a-i plăti suma de lei 100.000 cu titlu de daune pentru prejudiciul ce i-a cauzat printr'o construcție neregulamentară executată în fundul proprietății lui din București, str. Progresului nr. 17, pe linia despărțitoare de proprietatea reclamantei din cererea reconvențională, cu care ocazie pârta ar fi creat o servitute de vedere, în contra prevederilor legale; 2) a-i plăti suma de lei 10.000 daune cominatorii pe fiecare zi de întârziere până la data intrării în legalitate; 3) să mai fie obligat pârta a astupa prin zidire locul liber complectând calcanul construcției mele spre vecinătatea reclamantei, pentru a se înlătura orice servitute de vedere și să astupe fereas-

tra din acest calcan; în sfârșit, să cer cheltueli de judecată și onorar de avocat.

Asupra acțiunii principale :

Având în vedere că temeiul acțiunii principale este daune ce i s'a cauzat reclamantului de pârta printr'o construcție neregulamentară;

Că în această privință se constată în fapt următoarele :

La 13 Iulie 1934 Regina Weinlich a obținut dela Primăria Municipiului București, Sectorul IV Verde, autorizația de construcție nr. 18 F pentru a construi o casă pe terenul din str. 11 Februarie nr. 8, cu obligația că această construcție să fie retrasă cu 5 metri de fundul curții, unde e calcanul imobilului T. Akerman. La 23 Iulie 1934, Regina Weinlich cere primăriei să se revină asupra acestei condițiuni, permițându-i-se să construiască lipit de calcanul imobilului Akerman. Fără respectarea formelor legale și consultarea organelor competente, s'a admis de delegația consiliului comunal, prin decizia cu nr. 576 din 26 Iulie 1934 cererea d-nei Regina Weinlich și s'a procedat la stergerea din autorizație a textului asupra căruia se revenea, introducându-se un text nou. Alte două cereri modificatoare s'au mai făcut apoi de Regina Weinlich, privind alte puncte ale construcției, ceea ce nu interesează în speță.

Inginerul Akerman, nemulțumit de felul cum vecina sa înțelege să construiască, s'a adresat Comitetului Central de Revizuire, cerând anularea autorizației de construcție, după ce somase prin notificare pe Regina Weinlich să oprească lucrările. După o descindere la 23 August 1934, care a condus la dispozițiuni administrative de încetarea lucrărilor, Comitetul Central de Revizuire a anulat autorizația de construcție, prin decizia cu nr. 1012 din 11 Octombrie 1934, ea fiind dată fără respectarea normelor procedurale și de competență.

La 12 Octombrie 1934 Inginerul Akerman face o nouă somație Reginei Weinlich, cerându-i să se conformeze art. 32 combinat cu 56, din regulamentul de construcțiuni al Municipiului București și să-și retragă construcția cu 5 metri dela calcanul proprietății Akerman. Pârta nu s'a conformat și reclamantul a introdus la 22 Octombrie 1934 acțiunea de față.

În cursul procesului pârta a obținut o a doua autorizație de construcție prin decizia cu nr. 394 din 19 Aprilie 1935, a delegației permanente a Consiliului Primăriei sectorului IV Verde. Această nouă autorizație a fost și ea anulată prin decizia nr. 414 din 18 Mai 1935 a Comitetului Central de Revizuire s. I-a.

Având în vedere că din cele mai sus rezultă, în primul rând, că pârta a construit fără autorizație valabilă;

Că, în al doilea rând, ea a construit cu violarea dispozițiilor art. 62 combinat cu 56 din regulamentul de construcțiuni al Municipiului București;

Că această violare a dispozițiilor din regulamentul de construcțiuni este constatată, cu putere de lucru judecat, prin decizia cu nr. 414 din 1935 a Comitetului Central de Revizuire s. I-a;

Că, și dacă trecem peste lucrul judecat, sub cuvântul că decizia Comitetului Central de Revizuire nu i-a fost comunicată încă pârtei în procesul de față, decât în ce privește dispozitivul, deși decizia a fost dată după debateri la care pârta a pus concluziuni prin avocații ei, și dacă examinăm direct art. 62 și 56 din regulamentul de construcțiuni al Municipiului București, concluzia este aceeași;

Că, în adevăr, art. 62 din regulamentul de construcțiuni și alinieri al Municipiului București pune obligațiunea pentru cei ce construiesc pe terenuri având în lungime (adâncime) mai mult de 30 metri și rezerve în fundul terenului o suprafață liberă de cel puțin jumătate din surplusul ce depășește 30 de metri, iar art. 56 din același regulament dispune că orice suprafață liberă (cu excepția unor zone ale orașului care

nu interesează în speță) să aibă un minimum sub care nu se poate trece și anume să permită înscrierea unui cerc cu diametrul de 5 metri, cuprins în interiorul suprafeței libere;

Că în fapt se constată că adâncimea (lungimea) terenului pârteii depășește 30 de metri, variind între 32,50 m. și 40 m.;

Că și dacă s'ar considera numai dimensiunea cea mai mică, aceea de 32,50 m., încă pârta trebuia să lase la fund suprafața liberă prevăzută de cele două articole combinate, adică de 5 metri în adâncime, ceea ce pârta nu a făcut, ci a construit chiar pe calcanul proprietății vecine din fundul curții;

Având în vedere că pârta obiectează că reclamantul nu ar avea drept să se prevaleze de dispozițiunile art. 56 și 62 din regulamentul de construcțiuni și alinieri al Municipiului București întru cât acest text nu a putut crea o servitute în favoarea terenului reclamantului, căci servituțiile se creează numai prin legi nu și prin regulamente;

Considerând că principiul că servituțiile nu se pot crea decât prin legi nu este un principiu constituțional — de altfel, chiar dacă ar fi înscris în constituție, instanțele de fond tot nu ar putea să treacă peste dispozițiunile legii ordinare care ar autoriza creerea de servitute prin regulament, — astfel încât modul de apărare al pârteii este principal greșit;

Regulamentul din 1928 pentru construcțiuni și alinieri în Municipiul București este dat în baza legii din 1926, pentru organizarea Municipiului București, iar astăzi, deși legea din 1926 este abrogată, regulamentul de construcțiuni se menține, asemenea regulamente fiind permise atât de legea administrației locale din 1929, cât și de noua lege de organizare a Municipiului București;

Considerând că rămâne a vedea dacă dispozițiunile regulamentului de construcțiuni și alinieri pot fi invocate de un particular într-o acțiune de drept comun și dacă în speță reclamantul are vreun prejudiciu sau interes de a face să înceteze violarea dispozițiilor regulamentare și de a cere despăgubiri pentru violarea lor până acum;

Considerând că interesul și calitatea reclamantului de a invoca aceste dispozițiuni regulamentare față de pârta este recunoscut prin cele două decizii menționate mai sus ale Comitetului Central de Revizuire;

Că dispozițiunile regulamentare în discuție sunt menite a crea zone libere, pentru a se procura mai mult aer locuitorilor și anume aer ventilat prin formarea așa numitelor bulevarde aeriene;

Că pârta, prin felul cum și-a plasat construcția împiedică această circulație a aerului și în special pentru încăperile reclamantului ce dau în curtea de lumină a imobilului său, căroră construcția vecină, plasată chiar pe hotarul despărțitor le-a luat și lumina;

Că astfel fiind, acțiunea de față se sprijină pe un temei valabil și rămâne a examina diversele ei capete de cerere;

Având în vedere că prin primul capăt de cerere se solicită ca despăgubiri 100.000 lei;

Că în această privință se stabilește că, din cauza că pârta a construit fără respectarea distanței de minimum 5 metri dela linia despărțitoare, unul din chiriașii imobilului reclamantului s'a mutat, ne mai având lumina necesară, iar alt chiriaș, pentru același motiv, a cerut o reducere cu 30.000 lei a chiriei;

Că, apreciind asupra cuantumului prejudiciului suferit de reclamant până la intentarea acțiunii, tribunalul îl stabilește la suma de lei 30.000;

Având în vedere că prin cel de al doilea capăt de cerere se solicită obligarea pârteii la dărâmare construcției ilegale, iar prin cel de al treilea capăt de cerere se solicită daune cominatorii de 10.000 pe zi până la dărâmare;

Că, de vreme ce s'a stabilit că ilegal, fără drept și în prejudiciul drepturilor reclamantului, pârta nu a lăsat dis-

tanța de 5 metri din fundul imobilului (în adâncime) neconstruită, urmează a se admite cererea de dărâmare a acestei porțiuni din construcție, obligându-l să plătească daune cominatorii până la dărâmare, stabilite, prin apreciere, la 500 lei pe zi;

Având în vedere că, în sfârșit, reclamantul cere cheltueli de judecată, inclusiv onorariu de avocat;

Că aceste cheltueli se apreciază de tribunal la suma de lei 2.500;

Că, deci acțiunea principală urmează a fi admisă în parte, în limitele arătate mai sus;

Asupra cererii reconvenționale :

Având în vedere că în cererea reconvențională s'a cerut de către Regina Weinlich (prin procuratorii săi) o expertiză spre a se constata starea imobilului lui T. Akerman, în ce privește distanța dintre ferestrele curții interioare și limita despărțitoare de proprietatea R. Weinlich;

Că această probă este admisibilă și cată a fi admisă.

Că în această situațiune este cazul a se disjunge judecarea cererii reconvenționale de aceea a acțiunii principale, a cărei soluționare se poate da astăzi, mai ales că nu există între cele două acțiuni o legătură de natură a justifica judecarea lor împreună;

Văzând și cererea de cheltueli de judecată formulată de reclamantul Inginer T. Akerman, asupra căreia tribunalul apreciind fixează suma de lei 2.500.

Pentru aceste motive, tribunalul admite în parte acțiunea civilă, etc.

(ss) **Tr. Broșteanu, Dan Popovici,**

Grefier, (ss) **Teodorescu**

A apărut în editura *Curierului Judiciar* : **TRATAT DE DREPT CAMBIAL**, Noua lege asupra Cambiei și Biletului la ordin, vol. I, însoțit de textul legii și de un indice alfabetic de *E. Cristoforeanu*, Doctor în Drept dela Roma, Avocat.

Depozitul general la *Curierul Judiciar*. Prețul vol. I, 280 lei.

Pentru abonații revistelor *Curierul Judiciar* și *Jurisprudența Generală* la curent cu plata abonamentului, vol. I se vinde cu prețul redus de 230 lei în urma comenzilor făcute direct la administrația revistelor.

Vol. II este sub tipar.

CATRE D-NII ABONAȚI

D-nii abonați ai Revistei sunt rugați stăruitor să achite abonamentul la timp, conform mențiunei de pe copertă, fără a aștepta alte înștiințări personale cari, pe lângă că sunt costisitoare, cer și timp.

Plata se poate face, fie prin mandat poștal direct la Administrația Revistei, str. Artei nr. 5 București, fie prin încasatorii noștri imputerniciți cari sunt: d. Mihail Stama pentru provincii și d. C. Petculescu pentru Capitală cărora rugăm a li se acorda toată atențiunea când se prezintă în numele nostru.

Când plățile se fac prin încasatorii noștri sus arătați, d-nii abonați sunt rugați să le ceară chitanțe, din chitanțierele purtând stampila administrației, pentru orice sume plătesc, iar când plățile ni se fac prin mandate poștale, trimițătorii sunt rugați să arate pentru care anume revistă și pe ce anume timp plătesc abonamentul indicând și nr. partidei din registrele noastre.